Ազգ
Azg
19 ՄԱՅԻՍ 2005 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 90 (3256)

Հայաստանի ... գրադարան

Հայաստանում «թավշյա» հեղափոխությունը հասունացե՞լ է

Ռուսաստանի ազգային ռազմավարության ինստիտուտի ղեկավար, քաղաքագետ Ստանիսլավ Բելկովսկին կազմել է ԱՊՀ երկրներում «թավշյա» հեղափոխությունների հաջողականության գրաֆիկը: «Ռեգնում» գործակալության հաղորդմամբ, նա առանձնացրել է այն երկրները, որոնցում հասունացել են հեղափոխության համար անհրաժեշտ պայմանները: Ըստ նրա, այդ երկրները բաժանվում են 3 ռիսկային խմբերի, ամենաբարձրի մեջ են մտնում Հայաստանը, Ղազախստանը, Ուզբեկստանը եւ Տաջիկստանը:

Նա կարծում է, որ Ուզբեկստանում կիրառված ուժային ճնշումը հետաձգեց հեղափոխությունը եւ այնտեղ պետական հեղաշրջում տեղի կունենա 2 տարի անց: Ներկա պահին «թավշյա» հեղափոխության համար իդեալական պայմաններ են ստեղծվել Հայաստանում: Ռիսկային երկրորդ խմբի մեջ են Ռուսաստանն ու Ադրբեջանը, երրորդում` Բելառուսն ու Թուրքմենիան:

Ռ. Պ.

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Համանախագահները հանդիպումների համատեղ գրաֆիկ են կազմել

ՎԱՐՇԱՎԱ, 18 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մայիսի 15-ին Վարշավայում կայացած Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հանդիպման արդյունքում ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներ Յուրի Մերզլյակովը (Ռուսաստան), Ստիվեն Մաննը (ԱՄՆ) եւ Բեռնար Ֆասիեն (Ֆրանսիա) հանդես են եկել համատեղ հայտարարությամբ: «Ռեգնում» գործակալությունում ստացված փաստաթղթում նշվում է. «Եվրոպայի խորհրդի գագաթաժողովի նախօրյակին մայիսի 15-ին Վարշավայում Մինսկի խմբի համանախագահների հովանու ներքո կայացավ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հանդիպում: Համանախագահներին միացան Ռուսաստանի Դաշնության արտաքին գործերի նախարար Սերգեյ Լավրովը եւ Ֆրանսիայի արտաքին գործերի նախարար Միշել Բառնիեն, ելույթ ունենալով հանդիպման բացմանը եւ իրենց պետությունների անունից աջակցություն հայտնելով Մինսկի խմբի գործունեությանը եւ նվիրվածություն ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորմանը: Համանման նկատառումներ ԱՄՆ-ի անունից արտահայտեց դեսպան Ս. Մաննը:

ARMENPRESS

Երկու ժամ պետությունների ղեկավարները բանակցություններ վարեցին մեն-մենակ: Այդ ժամանակամիջոցում համանախագահները քննարկումներ անցկացրին Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարարների հետ: Վերջում երկու երկրների նախագահները համանախագահներին ծանոթացրին իրենց նկատառումներին եւ եզրակացություններին: Նրանք հաստատեցին լուրջ շահագրգռվածություն` բանակցությունների ճանապարհով հասնելու հակամարտության խաղաղ կարգավորման: Երկու պետությունների արտաքին գործերի նախարարներին ցուցումներ տրվեցին շարունակելու փոխգործակցությունը համանախագահների հետ այն դրական արդյունքների հիման վրա, որոնք ձեռք են բերվել անցած տարի «Պրահյան գործընթացի» շրջանակում կայացած բանակցությունների ընթացքում, հասնելու համար կարգավորման փոխընդունելի առաջարկների մշակման: Ներկայումս համանախագահները կազմում են կողմերի հետ կոնսուլտացիաների գրաֆիկ առաջիկա ամիսների համար»:

ՀԱԿԻՐՃ

Թբիլիսիում Բուշի վրա նետված նռնակը մարտական է եղել

Թբիլիսիի Ազատության հրապարակում Մ. Նահանգների նախագահ Ջորջ Բուշի վրա մայիսի 10-ին նետված նռնակը եղել է մարտական, սակայն չի պայթել հարվածային մեխանիզմի թույլ գործելու պատճառով: Դաշնային հետախուզության բյուրոյի նախագահ Բրայան Պարման երեկ հայտնել է, որ ներկա պահին ամերիկացի եւ վրացի փորձագետները լաբորատոր խիստ պայմաններում զննում են նռնակը, որից հետո կներկայացնեն հաշվետվությունը:

«Մեր կարծիքով, նռնակը վտանգավոր է եղել թե՛ Մ. Նահանգների եւ Վրաստանի նախագահների, թե՛ հրապարակում հավաքված մարդկանց կյանքի համար», հայտարարել է նա:

Ռուսաստանը ռազմական բազաները դուրս կբերի 2008 թվականին

Ռուսաստանի արտգործնախարարության պաշտոնական ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Յակովենկոն երեկ հայտարարել է, որ Վրաստանից ռազմական բազաները դուրս բերելու բանակցություններում իրենք շարունակելու են պնդել, որ դա տեղի ունենա 2008 թվականից ոչ շուտ:

Ռուսաստանն առաջարկել է բանակցությունների նոր փուլ սկսել Թբիլիսիում, մայիսի 23-ին: Յակովենկոն նշել է, որ ռազմական բազաները ավելի վաղ դուրս բերելու վերաբերյալ վրացական կողմի հայտարարությունները չեն համապատասխանում իրականությանը:

Վրաստանում ԱՄՆ նոր դեսպանն է Ջոն Թեֆթը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 18 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ջորջ Բուշը Վրաստանում ԱՄՆ նոր դեսպան է նշանակել Ջոն Թեֆթին, հաղորդում է «Ռուսթավի 2» հեռուստաընկերությունը: Թեֆթը այդ պաշտոնում կփոխարինի Ռիչարդ Մայլզին, որի Վրաստանում գտնվելու ժամկետը սպառվել է: Նախնական տեղեկատվությամբ, նոր դեսպանը Վրաստանում իր պարտականությունների կատարմանը ձեռնամուխ կլինի ընթացիկ տարվա օգոստոսին: Երկու օր անց նրա թեկնածությունը կհաստատի ամերիկյան կոնգրեսը:

2004 թվականի ամառվանից Թեֆթը ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի Եվրոպայի եւ Ասիայի հարցերի գծով օգնականն է: Նա տնօրինում էր ամերիկյան փոխհարաբերությունները Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Մոլդովայի եւ Բելառուսի հետ: Նա եղել է նաեւ ԱՄՆ-ի դեսպանը Լիտվայում, աշխատել Մոսկվայի ամերիկյան դիվանագիտական առաքելությունում:

«Միկան» ցանկանում է դառնալ «Արմավիայի» ամենամե՞ծ բաժնետեր

Ավիացիոն շրջանակներում վերջին ժամանակներս համառ լուրեր են պտտվում, թե «Միկա» ընկերության նախագահ Միխայիլ Բաղդասարովը բանակցություններ է վարում «Արմավիա» ընկերության խոշոր բաժնետեր «Սիբիր» ավիաընկերության հետ: Ըստ այդ տեղեկությունների, պրն Բաղդասարովը ցանկանում է մեծացնել «Արմավիայում» իր ունեցած բաժնետոմսերի բաժինը` դառնալով միակ խոշոր բաժնետերը:

«Ազգը» փորձեց ստուգել տեղեկությունը, սակայն ոչ «Արմավիայի», ոչ «Միկայի», ոչ «Սիբիրի» պատասխանատուների հետ չհաջողվեց կապվել: Առաջին երկու ընկերությունների առաջին դեմքերը, ըստ իրենց իսկ գրասենյակներից ստացված տեղեկության, բացակայում էին հանրապետությունից, իսկ «Սիբիրի» դեպքում չհաջողվեց կապվել ընկերության մամուլի բաժնի ղեկավարի հետ` վերջինիս զբաղվածության պատճառով:

Ամեն դեպքում, «Ազգը» կշարունակի հետեւել այս տեղեկության վերաբերյալ լուրերին` հետագայում նոր մանրամասներ ներկայացնելու ակնկալիքով, հատկապես որ մեզ խոստացան, որ Միխայիլ Բաղդասարովի Հայաստան վերադառնալու դեպքում մեր հարցումն անպայման կփոխանցվի նրան:

Ա. Հ.

Ինչպես Զորի Բալայանը փրկվեց ծովում խեղդվելուց

«Կիլիկիա» նավից 30 մետր հեռու կանգնած Զորի Բալայանը` գրքերով լի տոպրակը ձեռքին, գրպաններում` 2 բջջային հեռախոս, մեկը իտալական քարտով, մյուսը` ռոումինգով, սպասում էր մոտեցող նավակին: Երիտասարդ նավաստի Վահագն Մաթեւոսյանը նավակը նրան մոտեցնելու համար դեռ չէր հասցրել բռնել շղթան, Բալայանը ոտքը հանգիստ դրեց նավակի վրա, միանգամայն վստահ, որ շղթան Վահագնի ձեռքում է: Նավակը կտրուկ հեռացավ պատից եւ Կոմիսարը հայտնվեց սառը ջրում: Ամեն ինչ այնքան անսպասելի էր, որ ոչ ոք նրա ընկնելը չնկատեց: Բայց մեկ վայրկյան անց լսվեց նրա բղավոցը. «Վահագն ջան, այդ ինչ արեցիր, դու իմ 2 ձեռքերը կտրեցիր, ես ջրի մեջ թողեցի իմ 2 հեռախոսները»: Կողապատից բռնվելով նա հանեց իր 2 հեռախոսները եւ գցեց նավակի մեջ, սակայն դրանք արդեն պիտանի չէին: Հայտնի բան է, որ աղաջուրը ճապոնական սարքերի թշնամին է:

Ցավոք, Կոմիսարի «խեղդվելու» տեսարանը չնկարահանվեց, քանի որ «Կիլիկիա» նավի վրա չէր Սամվել Բաբասյանը` իր տեսախցիկով, իսկ լուսանկարչական ապարատ ունեցողները գլխի ընկան միայն այն ժամանակ, երբ նավակն արդեն հասել էր «Կիլիկիային», իր հետ բերելով Կոմիսարին:

Խեղճ Վահագնը այնպես էր սփրթնել, որ մինչ հանում էինք «խեղդվածի» հագուստը ու նրան ծածկում վերմակով, Կոմիսարը հանգստացնում էր վախեցած Վահագնին ասելով. «Վահագն ջան, ես քաղաքում գործեր ունեմ, այնպես որ, հենց դու ես ինձ քաղաք տանելու: Ամեն ինչին պետք է փիլիսոփայորեն նայել, վերջին հաշվով, դու ինձ փրկեցիր»:

ԱՐՄԵՆ ՆԱԶԱՐՅԱՆ

Իտալիա

Աբբասն ունի Պաղեստինի ստեղծման սեփական ծրագիր

Պաղեստինյան ինքնավարության ղեկավար Մահմուդ Աբբասը հայտարարել է, որ պաղեստինցիներն ունեն անկախ պետություն ստեղծելու սեփական ծրագիր: Պետական այցով Չինաստան մեկնած Աբբասն այդ մասին պատմել է «Սինհուա» գործակալությանը տված հարցազրույցում, սակայն մանրամասնություններ չի նշել:

Նրա խոսքերով, մերձավորարեւելյան խնդրի կարգավորման միջնորդների ներկայացրած «Ճանապարհային քարտեզը» լրիվ չափով չի իրականացվում Իսրայելի ղեկավարության «ծածկամտության եւ կեղծարարության» պատճառով:

Մահմուդ Աբբասը միաժամանակ ողջունել է հուլիսի 17-ին Պաղեստինի օրենսդիր ժողովի ընտրություններին մասնակցելու «Համաս» արմատական շարժման որոշումը: Նրա խոսքերով, «Համասի» այդ քայլը վկայում է, որ իսլամիստները պատրաստակամ են միանալու Պաղեստինյան ինքնավարության քաղաքական համակարգին:

Պ. Ք.

Տապալե՛լ Լուկաշենկոյին. Եվրոխորհրդի գագաթաժողովի ազդանշանը

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Վարշավա

Մինչ «Արքայական ամրոցում» Եվրոխորհրդի անդամ մի շարք երկրների նախագահներ օրակարգի հարց էին դնում Բելառուսի ժողովրդավարացումն ու Ալեքսանդր Լուկաշենկոյի վարչակարգի տապալման անհրաժեշտությունը, Վարշավայի փողոցներում հավաքված շուրջ հազար անարխիստներ բողոքի ակցիաներով դատապարտում էին Եվրոպայի «ամենամեծ» քաղաքական կազմակերպության գործունեությունը:

Անարխիստները պնդում են` Եվրոխորհուրդն անպետք, թանկ եւ բյուրոկրատական կառույց է, որի գործունեությունն արդյունքներ չի տալիս: Լեհ եւ այլազգի անարխիստները կարծում են, որ Եվրոխորհրդի ընդունած փաստաթղթերն «անհեթեթ ակտեր» են, իսկ կազմակերպության ֆունկցիոներները` «շիզոֆրենիկներ ու երկերեսանիներ»:

Եվրոխորհրդին չանդամակցող Բելառուսի անմիջական հարեւան բոլոր պետությունների ղեկավարները, բացառությամբ Ռուսաստանի, կազմակերպության 3-րդ գագաթաժողովում առաջնային խնդիր էին համարում Ալեքսանդր Լուկաշենկոյի բռնապետական վարչակարգի տապալումը:

Լատվիայի նախագահ Վայրա Վիկե-Ֆրեյբերգան Լուկաշենկոյին անվանեց «Եվրոպայի վերջին դիկտատոր»` հույս հայտնելով, որ «մի օր Բելառուսը միանալու է ժողովրդավարությունների մեր համայնքին»:

Լիտվայի նախագահ Վալդաս Ադամկուսը Բելառուսը համարեց «գորշ տարածք եվրոպական ժողովրդավարությունների քարտեզում»: Նա համոզմունք հայտնեց, որ անհրաժեշտ է «օժանդակել բելառուս ժողովրդին բաց եւ ժողովրդավարական հասարակություն կառուցելու» հարցում:

Նույն ոգով արտահայտվեցին Էստոնիայի ու Լեհաստանի առաջնորդները, Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին ու Եվրոխորհրդի բարձրաստիճան չինովնիկները: Ի դեպ, Եվրոխորհուրդը «շիզոֆրենիկների եւ երկերեսանիների» կազմակերպություն համարող անարխիստները եւս քննադատում էին Լուկաշենկոյին: Նրանք բողոքում էին, որ Եվրոխորհրդի անդամ Թուրքիայում եւ Ռուսաստանում դաժանաբար ոտնահարվում են քրդերի ու չեչենների իրավունքները, իսկ եվրոպական մի շարք պետություններ ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ շարունակում են անմարդկային գործողություններն Իրաքում:

Տես էջ 2

Ժողովրդավարացվում է «Ժողովներ, հանրահավաքներ... անցկացնելու կարգի մասին» օրենքը

Նախորդ տարվա ապրիլյան դեպքերին ընդառաջ մի քանի օր անց հաջորդեց «Ժողովներ, հանրահավաքներ, երթեր եւ ցույցեր անցկացնելու կարգի մասին» օրենքի կարեւորումը: Կարճ ժամանակ անց Հայաստանի Հանրապետությունն ունեցավ նշված օրենքը: Քիչ ավելի ժամանակ անց՝ արդեն երեկ, խորհրդարանն արտահերթ նիստում քննարկում էր նույն օրենքում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու Տիգրան Թորոսյանի հեղինակած նախագիծը: Չնայած նշյալ օրենքի առկայությունն, ըստ ՀՀ սահմանադրության, պետք է կարեւորվեր դեռ 1995 թ.-ից, սակայն գործնականորեն կարեւորվեց նախորդ տարի՝ նաեւ որպես ԵԽԽՎ հանդեպ մեր երկրի ստանձնած պարտավորություն: Հիմա էլ կարեւորվում են դրա հնարավոր հղկվածությունն ու ժողովրդավարական դրույթների վրա հիմնվածությունը՝ դրանով էլ բացատրվում է փոփոխությունների անհրաժեշտությունը:

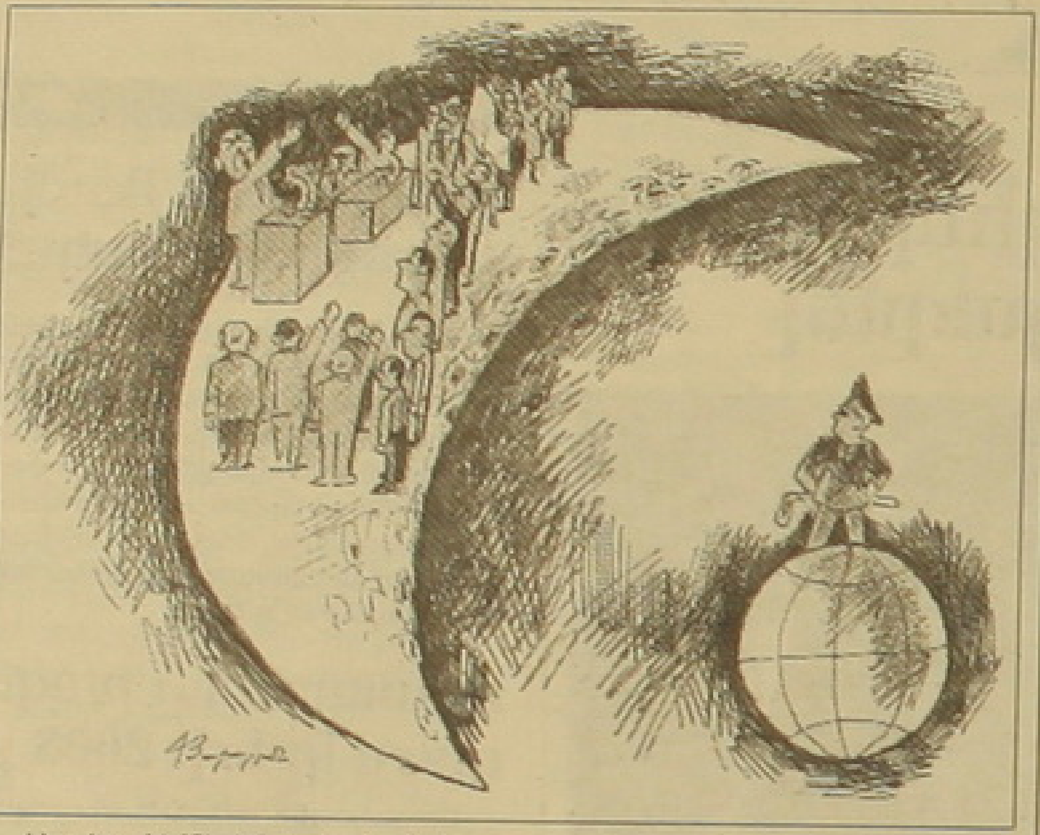

«Անտրամաբանական օրենքներ ենք ընդունում ու հետո փոփոխություններ առաջարկում: 8 ամիս չարչարվեցինք, առաջարկություններ արեցինք, ինչո՞ւ են ժամանակ կարգին օրենք չընդունեցինք: Ապրիլից հետո խիստ օրենք էր պետք, դա անցկացրեցինք, հիմա մեղմացնում ենք, որովհետեւ նախագահի կցորդն ենք: Նա էլ ինչ ուզում անցկացնում է Ազգային ժողովում», իր նկատառումներն այսպես ներկայացրեց Մանուկ Գասպարյանը երեկվա ոչ մարդաշատ, բայց բավական ակտիվ քննարկման ժամանակ, որին, ի դեպ, մասնակից էր ընդդիմադիր Արշակ Սադոյանը. «Սիտուացիոն օրենքներ ենք ընդունում. ապրիլին պետք էր ճնշել՝ օրենքը դրա շուրջը կառուցվեց, հիմա այլ բան է պետք՝ դա է արվում: Օրենքը դիտմամբ ընդունվում է այնպես, որ սահմանափակի մարդկանց իրավունքները»:

Այս կարծիքներին ի հակակշիռ, Տիգրան Թորոսյանը օգտվելով արխիվից, փաստեց, որ նշված օրենքի առնչությամբ եղել է 105 առաջարկ, որոնցից 33-ն իր կողմից, իսկ մերժվել է 6 առաջարկ: Նա հերթական անգամ ընդգծեց. «Զգացմունքային, ուշացած քննադատության փոխարեն լավ կլիներ ժամանակին առաջարկություններ ներկայացնեին: Փոքրամասնության մեջ լինելը չի ազատում որեւէ մեկին օրենսդրական գործունեության պարտավորությունից: Իսկ նախագիծը գրել ինձ ոչ ոք չի ստիպել»:

Մհեր Շահգելդյանի գնահատականով, օրենքի բարելավումը քաղաքական կամքի, ժողովրդավարական մոտեցման դրսեւորում է: Գրիգոր Ղոնջեյանի կարծիքով, առաջարկվող փոփոխություններով օրենքը գրեթե անխոցելի կլինի, հատկապես որ մինչ երկրորդ ընթերցում հնարավոր համատեղ քննարկումը կարեւորում է նաեւ նախագծի հեղինակը: Գուրգեն Արսենյանն էլ, որպես ԵԽԽՎ հանդեպ Հայաստանի ստանձնած պարտավորությունների կատարմանը հետեւող հանձնաժողովի անդամ, հավաստիացրեց, որ փոփոխությունները լիովին համապատասխանում են Վենետիկի հանձնաժողովի պահանջներին: Ըստ նրա անհրաժեշտ է իրականության խեղաթյուրմամբ զբաղված անձանց գործունեությունը բացահայտել՝ ապացուցելու, որ գործադիրը բոլորովին էլ դոմինանտ չէ օրենսդրի աշխատանքում: Ռաֆիկ Պետրոսյանի տեղեկացմամբ, Վենետիկի հանձնաժողովի 8 դիտողություններից 6-ը հաշվի է առնվել նախագծում:

Նախագծի առաջարկած փոփոխություններով կրճատվել է այն վայրերի ցանկը, որտեղ արգելվում են հրապարակային միջոցառումները: Տարբեր հստակեցումների միջոցով կրճատվել է նաեւ օրենքը խախտելու հնարավորություն տվող սողանցքերի եւ անորոշ ձեւակերպումների քանակը:

ՆՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԻՆՏԵՐՆԵՏԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Հակահայկական լինկից մաքրվեց նաեւ Google.com-ը

Հետեւողական լինելով «**Ազգը**» շարունակում էր հետեւել Google որոնման համակարգում որպես հովանավորված կայք հայտնված հակահայկական ինտերնետ էջի կապակցությամբ զարգացող իրադարձություններին: Որպես արդար ավարտ երեկ արդեն անգամ որոնման համակարգի Google.com տարբերակում վիրավորանքներով ու ստով լի ինտերնետ կայքի լինկն անհետացել էր:

Ի պատիվ հիշատակված որոնման համակարգի վարչական ապարատի նշենք, որ համակարգին ուղղված բողոքների արձագանքը չուշացավ եւ 3-4 օրում հակահայկական լինկը հանվեց: Այս դեպքը ցույց է տալիս, որ արդար պահանջ ունեցողները միշտ էլ պետք է բողոքի ձայն բարձրացնեն, այլապես հակահայկական հիստերիայի վերածվող քարոզչությունը կարող է հայտնվել տառացիորեն ամենուր:

Հայաստանում խոշտանգում են միայն ոստիկանները

Նշելով, որ քրեակատարողական հիմնարկների վիճակը դեռ շատ հեռու է բավարար լինելուց, չնայած Նուբարաշենում եւ Վարդաշենում իրականացվելիք բարեփոխումներին, «Հայաստանի հելսինկյան կոմիտեի» նախագահ Ավետիք Իշխանյանն ասաց. «Այնուամենայնիվ, այդ հիմնարկներում մարդկանց խոշտանգումներ համարյա չեն իրականացվում: Հայաստանում դրանք համատարած են եւ արձանագրվում են միայն ոստիկանական բաժանմունքներում, եւ ոչ ոք դրա համար պատժի ու պատասխանատվության չի ենթարկվում»:

Կ. Դ.

Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցի թեման «Օրերի» ապրիլյան համարում

«Օրեր» համաեվրոպական ամսագրի հերթական համարը նվիրված է հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցին: Համարը վերնագրված է «Զգաստության եւ հուզումի տարելից»՝ մեջբերելով Հռոմի պապ Հովհաննես Պողոս Երկրորդի խոսքերը. «20-րդ դարը նախանշվել է բռնության ծայրահեղ դրսեւորումներով: Հայոց ցեղասպանությունը, որով սկսվեց դարը, դարձավ հարյուրամյակի ընթացքում կատարված հրեշավոր հանցանքների նախաբան»:

«Հայոց ցեղասպանության ճանաչումն անհրաժեշտ է ոչ միայն հայերին, այլեւ ողջ մարդկությանը», նշված է «Օրերի» խմբագրականում: Ապա անդրադարձ է կատարվում ցեղասպանության փաստերին, ողբերգական իրադարձությունների ժամանակ համաշխարհային մամուլի արձագանքին: Ամսագիրը ներկայացնում է նաեւ ընդհանրական տեղեկություններ Հայոց ցեղասպանությունը պաշտոնապես ճանաչած երկրների, ցեղասպանության համատեքստում արված հայտարարությունների մասին:

«Հարյուրամյա պապիս փոխարեն» հոդվածում Դավիթ Ասատրյանը պատմում է Վանի նահանգի Հայոց ձորի Կեմ գյուղում 1904 թվականին ծնված պապի՝ Դավիթ Ասատրյանի կյանքի պատմությունը, թե ինչպես է ջարդի տարիներին 11 տարեկան Դավիթն իր հարազատներից միակ ողջ մնացածի՝ հոր հետ գյուղից գյուղ թափառելով հասել Էջմիածին ու որոշ ժամանակ անց անհայտ կորցրել նաեւ հորը:

Ամսագիրը հրապարակել է նաեւ հարցազրույց Սիլվա Կապուտիկյանի հետ: «Օրերն» իր ընթերցողին առաջարկում է նաեւ կարդալ մեծ հայասեր նկարիչ Յիրժի Նոսեկի մասին, ու շարունակելով ցեղասպանության թեման՝ ծանոթանալ Ուրֆայի ինքնապաշտպանության հերոս Հարություն Ռաստկելենյանի որդու՝ քանդակագործ Թորոսի արվեստին: Հայոց եղեռնի թեման իր արտահայտությունն է գտել նաեւ Արծվի Բախչինյանի «Ցեղասպանության հիշողությունն ու հայ կինոն Լոնդոնում» հոդվածում, որտեղ հեղինակը ներկայացնում է Լոնդոնի ֆրանսիական ինստիտուտի «Լյումիեր» կինոդահլիճում փետրվարի 11-17-ը տեղի ունեցած հայ կինոյի «Վերադարձ ավետյաց երկիր» խորագրով փառատոնը, դրա ժամանակ ցուցադրված կինոժապավեններն ու հայ ռեժիսորներին:

Համաեվրոպական ամսագրի էջերում տեղ են գտել նաեւ Մեծ եղեռնի թեմային նվիրված երկու մեծ հավաքների, մասնավորապես Միացյալ Նահանգներում անցկացված գիտաժողովի ու Մոսկվայում կազմակերպված «Ցեղասպանություն՝ հանցագործություն ընդդեմ մարդկության» միջազգային համաժողովի մասին հոդվածներ:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Տապալե՛լ Լուկաշենկոյին. Եվրոխորհրդի գագաթաժողովի ազդանշանը

1-ին էջից

Գագաթաժողովն առանց կարեւոր առաջնորդների

56 տարվա պատմություն ունեցող Եվրոխորհուրդը Վարշավայում անցկացրեց 3-րդ գագաթաժողովը: Եթե 1993 թ. Վիեննայի գագաթաժողովը խորհրդանշեց Եվրոխորհրդի ընդլայնումը դեպի Արեւելք՝ նախկին խորհրդային եւ սոցիալիստական ճամբարի երկրներ, ապա չորս տարի անց՝ 1997 թ. Ստրասբուրգի վեհաժողովում շեշտվեցին նոր անդամ երկրներում ժողովրդավարության ամրապնդման, մարդու իրավունքների հարգման հարցերը:

Վարշավյան գագաթաժողովի օրակարգում երեք հիմնական թեմաներ էին. եվրոպական միասնություն եւ եվրոպական արժեքներ, 800 միլիոնանոց Եվրոպային սպառնացող մարտահրավերները (ահաբեկչություն, կոռուպցիա, կազմակերպված հանցագործություն, թրաֆիքինգ) եւ եվրոպական ճարտարապետությունը, այսինքն՝ ինչպիսին պետք է լինի Հին աշխարհամասն ապագայում:

Եվրոխորհրդի անդամ ծանրակշիռ հինգ պետությունների առաջնորդներից Վարշավա էր ժամանել միայն Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերը: Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը, Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը եւ Իտալիայի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնին առաջնությունը տվել էին իրենց երկրների ներքին խնդիրներին, իսկ Վլադիմիր Պուտինը Վարշավա չէր եկել ինչպես Ռուսաստան-Եվրոխորհուրդ, այնպես էլ Ռուսաստան-Լեհաստան բարդ հարաբերությունների պատճառով:

Եթե Եվրոխորհուրդը Մոսկվային քննադատում է ժողովրդավարության նահանջի, մարդու իրավունքների ոտնահարման, այդ թվում՝ Չեչնիայի գործողությունների մեջ, ապա Լեհաստանի իշխանությունների հովանավորությամբ Վարշավայում հրապարակներ են վերանվանվում չեչեն գրոհայինների անուններով, որոնց Ռուսաստանն անվանում է պարզապես ահաբեկիչներ:

Եվրոպայի «սեւ կետերը»

Վրաստանի նախագահը Եվրոպայի «սեւ կետեր» համարեց «Մերձդնեստրը, Աբխազիան եւ Հարավային Օսիան՝ խորհրդային կայսրության մնացորդները»: Միխայիլ Սաակաշվիլին հույս հայտնեց, որ այս հակամարտությունների կարգավորման հարցում վճռորոշ դեր կունենան Ռումինիան, Ուկրաինան եւ Վրաստանը:

Ընդհանուր առմամբ, Սաակաշվիլին փորձում էր ներկայանալ որպես ոչ միայն շատ կարեւոր երկրի նախագահ, այլեւ միսիոներ, համարյա Մեսիա, որը պատրաստ է Սեւ ծովի ավազանը դարձնել ժողովրդավարության օազիս: Նա իր ելույթում հիշեցրեց Ջորջ Բուշի Թբիլիսի այցելության մասին, իր երկրի տարածքում ռուսական ռազմակայանների առկայությունը համարեց խորհրդային կայսրության մնացորդներ ու Մոսկվայից պահանջեց դուրս բերել դրանք:

Եվրոխորհուրդը եւ ԵԱՀԿ-ն ավելի սերտ կհամագործակցեն

Գագաթաժողովի շրջանակներում եվրոպական երկու կազմակերպությունները՝ Եվրոխորհուրդը եւ ԵԱՀԿ-ն (այս կառույցին անդամակցում են նաեւ ոչ եվրոպական երկրներ, ինչպես ԱՄՆ-ը) ընդունեցին համագործակցության հուշագիր, համաձայն որի 21-րդ դարի մարտահրավերներին եւ սպառնալիքներին դիմակայելու նպատակով միմյանց հետ ավելի սերտ աշխատանք են ծավալելու:

Եվրոխորհուրդը հետզհետե կորցնում է գրավչությունը հատկապես Եվրամիության անդամ երկրների համար, որոնք ե՛ւ Եվրոխորհրդի, ե՛ւ ԵԱՀԿ անդամներ են: Ըստ էության, եվրոպական առաջատար պետությունները լուրջ կարեւորություն չեն տալիս Եվրոխորհրդին, իսկ ժողովրդավարության եւ մարդու իրավունքների հարցերում հետնապահ երկրները հաճախ են քննադատում կազմակերպությանը իրենց ներքին գործերին միջամտելու համար:

ՕՊԵՐԱՏԻՎ

Հրդեհ մետրոյի «Շենգավիթ» կայարանում

Մայիսի 17-ին, ժամը 22.00-ին հրդեհ է բռնկել Երեւանի «Շենգավիթ» մետրոյի տարածքում: Դեպքի վայր են մեկնել երկու հրշեջ մեքենա: Այրվել են ծառայողական սենյակների տակով անցնող 3-4 մ երկարությամբ էլեկտրական մալուխները՝ ստեղծելով ծխապատ գոտի, ինչի հետեւանքով մետրոյի աշխատակից, 28-ամյա Արշակ Նորաթուկյանը ծխահարվել է եւ տեղափոխվել հիվանդանոց: Ըստ բժիշկների, տուժածի առողջական վիճակը բավարար է: Հրդեհը մարվել է 22.30-ին:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Հասարակական կազմակերպությունները լոբբիինգ են անում սահմանադրության շուրջը

Անտարբերությունը գալիս է նաեւ անտեղյակությունից

Կոալիցիայի նախագծի առաջին ընթերցմամբ ընդունումից հետո մայրաքաղաքում դրա քննարկումների ու նոր առաջարկներով բարեփոխելու նախաձեռնությունների իսկական բում է սկսվել: Երեկ միաժամանակ 6 հասարակական կազմակերպություններ («Սահմանադրական նախաձեռնություն» միավորում անվան տակ) ներկայացրին առաջարկությունների միացյալ փաթեթ: Նպատակը՝ ներմուծել դրանք կոալիցիոն նախագծում՝ Վենետիկի հանձնաժողովին եւ երկրորդ ընթերցման ներկայացվելու ընթացքում եւ հնարավորինս լավ տարբերակ ունենալ:

Արտախորհրդարանական այդ ներմուծումները կատարվելու են խումբ-խմբակցությունների հետ հանդիպումների եւ համոզելու տեխնոլոգիաները հմտորեն կիրառելու միջոցով, քանի որ նույնիսկ նիստերի օրերին պատգամավորները ոչ միայն ակտիվություն չցուցաբերեցին, այլեւ քննարկումներն ընթանում էին կիսադատարկ դահլիճում:

Նախատեսվում է, որ օգոստոսի վերջին սահմանադրության նոր նախագիծը հանրաքվեի է դրվելու: Եթե ամեն ինչ ընթանա այնպես, ինչպես նախատեսված է, ապա սահմանադրությունը հասարակությանը մատչելի դարձնելու համար չափազանց կարճ ժամանակ է մնացել:

Մարզկանց իրազեկելու համար միավորման կազմակերպություններից մեկը («Ընտրությունը քոնն է»), մտադիր է հանդիպումներ կազմակերպել մարզերում եւ բնակչությանը բաժանել սահմանադրության նոր նախագծի օրինակները: Հայաստանում բրիտանական դեսպանատունը հոգալու է դրանց տպագրության խնդիրը:

2003 թվականին Հայաստանի իշխանությունները հանրաքվեի դրեցին սահմանադրության մի նախագիծ, որի բովանդակությանը հասարակությունը բոլորովին անտեղյակ էր: Այն ժամանակ իշխանություններն առանձնապես նախանձախնդիր չէին, թե նա ինչպես կընդունի կամ որքանով է տեղյակ դրա դրույթներին: Հիմա էլ ոչ միայն անտեղյակ է, այլեւ լիակատար անտարբերություն է ցուցաբերում: Այնպես որ հասարակական կազմակերպությունների բարեփոխիչ ոգեւորությունն ընդամենը դրամաշնորհային պարտավորությունների ի կատար ածում է լինելու... առանց որեւէ գործնական արդյունքի:

Ինչպես եվրոպականացնել սահմանադրությունը

Եվրոխորհրդի առաջ Հայաստանի ստանձնած պարտավորությունների կատարման բացերը հերթական քննարկման թեման էին երեկ, «Կոնգրես» հյուրանոցում: Եվրապարտավորությունների կատարումը գնահատելով իբրեւ ժողովրդավարության դուռը բացելու գլխավոր պայման, մասնակիցները ժողովրդավարության սեփական ըմբռնմամբ կից նոր խմբագրումներ էին առաջարկում սահմանադրական բարեփոխումների նախագծում, որոնք, չնայած դրանց մասին բազմապիսի քննարկումներին ու հիշեցումներին՝ ե՛ւ մամուլում, ե՛ւ տպագիր լրատվամիջոցներում, այդպես էլ դուրս չեկան կոալիցիոն նախագծից:

Մասնավորապես խոսքը վերաբերում է իշխանության համակարգին, որի ճյուղերը մեկը մյուսի հանդեպ զերակայություններ չպետք է ունենան, դատական համակարգն անկախ պիտի լինի գործադիրից, երեւանի քաղաքապետը պիտի լինի ընտրովի: Վերջին պարագայում հատկապես ակնառու է նախագծի անկատարությունը: Թիվ 107 հոդվածը նշում է, որ համայնքի ղեկավարներն ընտրվում են 4 տարի ժամկետով: Թիվ 108 հոդվածը Երեւանը համայնք է հռչակում: Այդուհանդերձ, մեկ այլ հոդվածով ամրագրվում է, որ քաղաքապետին վարչապետի ներկայացմամբ պիտի նշանակի նախագահը:

«Մարդու իրավունքներն ու ազատությունները հստակ տարբերակված, կոնկրետացված ու առանձնացված չեն պետության սոցիալական քաղաքականությունից եւ դեկլարատիվ բնույթ ունեն: Այս իրողությունը վտանգում եւ կասկածի տակ է դնում դրանց իրականացումը», կոալիցիոն նախագծի՝ մարդու իրավունքներին վերաբերող բաժնի մասին դիտողություն է անում «Ժողովրդավարություն» ՀԿ-ի ղեկավար Վարդան Պողոսյանը:

Եվրոպարտավորությունների անտեսման հաջորդ հետքերը տանում են դեպի ընտրական օրենսգիրք, ուր այդպես էլ չլուծվեց ընտրական հանձնաժողովներում հավասարակշռված կազմ ունենալու եւ դրանց անդամներին նշանակելու կարգը: ՀՀ նախագահի կողմից 3 անդամի նշանակելու իրավունքը փոխարինվել է վճռաբեկ դատարանին, ՀՀ նախագահին եւ անկախ պատգամավորների խմբին՝ մեկական տեղի հատկացումով: «Հայաստանում ընտրությունների գինը շատ ավելի բարձր է, քան որեւէ ժողովրդավարական երկրում: Դրանք հասարակության մեջ ծագած կոնֆլիկտները չեն լուծում, այլ ավելի են սրում, քանի որ իշխանության են ձգտում ուժեր, որոնք որեւէ կապ չունեն քաղաքականության հետ», նկատում է նույն կազմակերպության ներկայացուցիչ, իրավագետ Հրայր Թովմասյանը:

ԿԱՐԻՆԷ ԴԱՆԻԷԼՅԱՆ

ՀՕՖ-ի «Երեխաների ընդունման եւ կողմնորոշման կենտրոնի» աշխատակիցների դիմումը Խամժակ արք. Պարսամյանին

Սրբազան հայր

Երկուշաբթի՝ մայիսի 16-ին, ՀՕՖ-ի Հայաստանի մասնաճյուղի տնօրեն Գրիգոր Թաթուլյանը մեզ տեղեկացրեց ՀՕՖ-ի գործադիր տնօրեն Գառնիկ Նանագուլյանի որոշման մասին, համաձայն որի «Երեխաների ընդունման եւ կողմնորոշման կենտրոնի» 10 աշխատակիցներ ազատվում են աշխատանքից, իսկ մյուսների աշխատավարձերն իջեցվում են:

Սա անսպասելի որոշում էր մեզ համար, որը նշանակում է ձախողման մատնել սկսած բարի գործը եւ կեսկատար թողնել տարիների քրտնաջան աշխատանքը: Կարծում ենք, որ այս որոշումը պետք է քննարկվեր հնարավոր հետեւանքների եւ շարունակականության ապահովման հնարավոր ուղիների տեսանկյունից:

Այս փոփոխություններով հանդերձ, կենտրոնում այլեւս հնարավոր չէ պատշաճ մակարդակով կազմակերպել դժվար իրավիճակում հայտնված երեխաների պաշտպանությունը: Քննարկելով այս որոշումը՝ մնացյալ աշխատողներս եկանք այն եզրակացության, որ նման աշխատակազմով հնարավոր չէ արդյունավետ աշխատանք տանել եւ ապահովել սկսած գործի շարունակությունը:

Նախ, դասիարակչական օղակի աշխատանքները, որոնք շաբաթական կտրվածքով անցնում են 72 ժամը, հակասում են ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքին եւ ՀՕՖ-ի կանոնադրությանը, որտեղ հնարավոր է, որ խնամքի հաստատությունում աշխատակցին թույլատրվի 24-ժամյա հերթափոխ՝ շաբաթական չգերազանցելով 48 ժամը: Բացի դրանից, աշխատակիցը հնարավորություն չի ունենում ազատ օրերի եւ արձակուրդի:

Ոռոցակի օղակների գործունեությունը եւս հակասում է օրենսդրությանը եւ ՀՕՖ-ի կանոնադրությանը, այն է՝ աշխատակիցը ձեռք է բերում իրավունքների եւ պարտականությունների անորոշ շրջանակ, որը կարող է վնասել կենտրոնի գործունեությանը: Անհամապատասխանություններ կան նաեւ կրճատված աշխատակիցների գործառույթների վերաբաշխման տեսանկյունից: Ավելին, դուրս են մնացել կենտրոնի գործունեության համար շատ կարեւոր օղակներ, մասնավորապես հոգեբանական օղակը:

Այս ամենը ենթադրում է ՀՕՖ-ի «Երեխաների ընդունման եւ կողմնորոշման կենտրոնի» գործունեության շեղում ծրագրային խնդիրներից եւ հարցականի տակ է դնում կենտրոնի ապագա գործունեությունը:

Սրբազան հայր, ակնկալում ենք Ձեր միջամտությունը այս հիմնախնդրի լուծման հարցում: Հակառակ դեպքում մենք մայիսի 23-ից չենք կարողանա ապահովել կենտրոնի նորմալ կենսագործունեությունը:

Սրբազան հայր, այս կենտրոնը հինգ տարում բարի անուն է վաստակել թե՛ հանրապետությունում, թե՛ տարածաշրջանում: Եզակի է իր ձեւի ու բովանդակության մեջ եւ անփոխարինելի դեր է կատարում դժվար իրավիճակում հայտնված երեխաների պաշտպանության գործում: Պատիվ է բերել Հայ առաքելական եկեղեցուն եւ ՀՕՖ-ին, նաեւ մինչ օրս կենտրոնով անցած 867 երեխաների աղոթքին արժանացել: Կենտրոնը արժանի չէր նման տխուր վախճանի:

Հարգանքներով՝ «Երեխաների ընդունման եւ կողմնորոշման կենտրոնի» աշխատակիցներ (կցված է 38 աշխատակիցների ստորագրություն)

Պաղպաղակը չի հասցնում մինչեւ բյուջե, հալվում է...

Մսամթերքի եւ կաթնամթերքի շուկաներում կատարած ուսումնասիրությունները երեկ ներկայացրեց հանձնաժողովի փոխնախագահ **Պավել Ղալթաղչյանը:** Սակայն մինչ այդ նա ընդգծեց տեղեկություններ ստանալու դժվարությունները, որոնց բախվում են իրենք: Մասնավորապես սնունդ ներկրողները հաշվետվություն չեն տալիս, թե կոնկրետ ինչ ապրանք են ներկրել: Կառավարության որոշմամբ միայն 28 տեսակի սննդամթերք է առանձին նշվում, որն առաջիկայում հասցվելու է 50-ի:

Ինչ վերաբերում է վերոնշյալ շուկաներին, ապա դրանք իրենց հերթին առանձնացվել են ըստ ապրանքների: Օրինակ՝ մսամթերքի ոլորտում առանձնացվել են «երշիկեղեն», «նրբերշիկ» եւ «մսամթերք» ապրանքային շուկաները: Այստեղ Պավել Ղալթաղչյանը ներկաների ուշադրությունը հրավիրեց այն փաստի վրա, որ իրացված 3 հազար տոննա մսամթերքից նրբերշիկը կազմել է 2 հազար տոննա: Հանձնաժողովի նախագահը տարօրինակ համարեց նման ցուցանիշը, ասելով, որ այստեղ լրացուցիչ ուսումնասիրություններ կատարելու անհրաժեշտություն կա: Նա նաեւ տեղեկացրեց, որ Հայաստանում սպառվող մսամթերքի մեծ մասը ներմուծվում է:

Կաթի եւ կաթնամթերքի ոլորտը նույնպես բաժանվել է երեք ապրանքային շուկաների՝ «պաղպաղակ», «կարագ» եւ «թթվասեր»: Պաղպաղակի շուկայում անցյալ տարի գործել են 13 ընկերություններ, որոնցից 12-ը արտադրողներ են եւ միայն մեկը ներմուծող: Այստեղ առկա է բարձր կենտրոնացվածություն: Երեք խոշոր՝ «Շանթ պլյուս», «Թամարա» եւ «Աշտարակ-կաթ» ընկերություններին է ընկնում ընդհանուր իրացման ծավալների ավելի քան 85 տոկոսը: Գերիշխող դիրք ունեցող է ճանաչվել «Շանթ պլյուսը»՝ 36 տոկոսով: Ընդ որում, առաջին երկու ընկերությունները եւ «Գրանդ Քենդին» իրենց արտադրանքն արտահանում են:

Հանձնաժողովի փոխնախագահը հայտնեց նաեւ, որ այս ոլորտի տնտեսվարող սուբյեկտներից հանձնաժողովը պահանջել է առավել մանրամասն տեղեկություններ տրամադրել իրենց արտադրանքի իրացման մասին: Բանն այն է, որ ըստ մեր պաղպաղակ արտադրողների ներկայացրած հաշվետվությունների, նրանց սպառման ներկայիս ծավալները 8 անգամ քիչ են 90 թ.-ին պաղպաղակի սպառման ծավալներից: Հանձնաժողովը նպատակ ունի պարզել, թե որքանով են համապատասխանում ընկերությունների ներկայացրած հաշվետվությունները իրականությանը:

«Կարագ» ապրանքային շուկայում գործում են 33 տնտեսվարող սուբյեկտներ, որոնցից 13-ը արտադրող, 20-ը՝ ներմուծող: Գերիշխող դիրք ունի ԱԺ պատգամավոր Սամվել Ալեքսանյանի «Ֆլիսֆուդ» ընկերությունը՝ 36 տոկոս, այնուհետեւ գալիս են «Մառանիկ» եւ «Վալեսսա» ընկերությունները: Ըստ Պավել Ղալթաղչյանի, այս շուկան ուսումնասիրելիս հաշվի չի առնվել գյուղացիական տնտեսությունների արտադրած կարագը: Նա տեղեկացրեց նաեւ, որ 2004 թ. իրացվել է 4143 տոննա, որից 15,6 տոննան արտադրվել է տեղում: «Թթվասեր» ապրանքային շուկայի 39 ընկերություններից 38-ը արտադրողներ են: Գերիշխող դիրք ունի «Աշտարակ-կաթը» իրացման 40 տոկոս ծավալներով, որին հաջորդում է «Դուստր Մարիանան»:

Պավել Ղալթաղչյանին տրված հարցերն առավելապես վերաբերում էին գերիշխող դիրքի եւ դրա հետ կապված գնային չարաշահումներին: Հանձնաժողովի նախագահն այս կապակցությամբ նշեց, որ տնտեսական մրցակցության պաշտպանությանն առնչվող Հայաստանի օրենսդրությունն ուղղված է մենաշնորհի կարգավորմանը, ինչպես եվրոպական երկրներում: Մինչդեռ ԱՄՆ-ում եւ Ռուսաստանում այդ օրենսդրությունը հակամենաշնորհային է: Սակայն վերջերս կատարած օրենսդրական փոփոխությամբ, եթե Հայաստանում գերիշխող դիրք ունեցող ընկերությունը 2 կամ ավելի անգամ չարաշահի դիրքը, ապա պետք է ապախոշորացնի իր ընկերությունը: Պավել Ղալթաղչյանին ուղղված **«Ազգի»** հարցն այն էր, թե նպատակահարմար չէ՞, որ Հայաստանում նույնպես օրենսդրությունը հակամենաշնորհային լինի: Այսինքն, մենաշնորհներն ընդհանրապես չթույլատրվեն, քանի որ դրանք սահմանափակում են ազատ մրցակցությունը եւ շուկայական գնագոյացումը: Հանձնաժողովի փոխնախագահը բացասական պատասխան տվեց, ասելով, որ մինչեւ այժմ չի եղել այնպիսի դեպք, որ ներկրողը հրաժարվի որեւէ ապրանք ներկրելուց գերիշխող դիրք ունեցողի հարուցած խոչընդոտների պատճառով: Բացի այդ, Պավել Ղալթաղչյանը նաեւ անհասկանալի համարեց, թե ինչպես է արգելվելու տնտեսվարողին ներկրել տվյալ ապրանքի ենթադրենք 50 տոկոսից ավելին: Պավել Ղալթաղչյանի կարծիքով, գնային չարաշահումներ կարագի եւ հացահատիկի մասով չկան, իսկ շաքարավազի շուկայի ուսումնասիրությունները դեռ շարունակվում են:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Փոքր ՀԷԿ-երի կառուցման մեծ հնարավորություններ Լոռու մարզում

Մայիսի 17-ին Լոռու մարզպետարանում կազմակերպվել էր հանդիպում «Այովայի ռեսուրսներ միջազգային ծառայությունների համար» (IRIS) կազմակերպության ներկայացուցիչների հետ: Ծրագրի համակարգող Դել Քրիսթիենսենը հրավիրված գյուղական համայնքների ղեկավարներին, ջրօգտագործող ընկերությունների եւ մարզպետարանի վարչությունների ներկայացուցիչներին առաջարկեց ուսումնասիրել Հայաստանում վերականգնվող էներգիայի ներուժի նախնական վերլուծության փաթեթը՝ իրականացված Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի պատվերով: Նա կարծիք հայտնեց, որ Լոռու մարզում նպատակահարմար է փոքր հիդրոէլեկտրակայանների կառուցումը:

Հյուրերին ներկայացվեց Լոռու մարզպետարանի մշակած մարզի փոքր հիդրոէներգետիկայի զարգացման ծրագիրը, որով նախատեսվում է օգտագործել Փամբակ, Դեբեդ եւ Ձորագետ ջրառատ գետերը: Դեբեդ գետի ավազանում կարելի է կառուցել գումարային 36,6 մվտ հզորությամբ փոքր ՀԷԿ-եր, որոնք տարեկան կարող են տալ 131 կվտ.ժամ էլեկտրաէներգիա, իսկ ինքնահոս ջրատարների վրա կարելի է տեղակայել գումարային 6,1 մվտ հզորությամբ 8 ՀԷԿ եւ տարեկան ստանալ 41 մլն կվտ.ժամ էլ. էներգիա: Բացի այդ, Դեբեդ գետի վրա «Շնող» եւ Ձորագետի վրա «Լոռի բերդ» մեծ ՀԷԿ-երի կառուցումը կտա եւս 490 մլն կվտ.ժամ էլ. էներգիա արտադրելու հնարավորություն:

Խորհրդատվական PA ընկերության մասնագետները հավաստիացրին, որ անհրաժեշտ խորհուրդներ եւ գիտելիքներ կփոխանցեն համապատասխան ծրագրեր ներկայացնողներին: Ընկերության փորձագետ Հակոբ Դինգչյանն անդրադարձավ նաեւ կենսագազի կիրառմամբ էներգիայի աղբյուրներ ստեղծելուն:

Դ. Քրիսթիենսենը հիշեցրեց, որ ներդրումներ պետք է սպասել Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկից, որն ստեղծվել է հենց Արեւելյան Եվրոպայի եւ ասիական 27 երկրների ֆինանսական աջակցության նպատակով:

ՍՈՒՐԵՆ ՄԻՆԱՍՅԱՆ,
Վանաձոր

ՀՀ գլխավոր դատախազությունը պարտավոր է քրեական գործ հարուցել եւ մեղավորներին քրեական պատասխանատվության ենթարկել

«Գեղարքունիքի մարզի դատախազ Ալբերտ Մարգարյանը ոչ միայն կոռումպացված չինովնիկ է եւ քրեական հանցագործ, այլեւ սուտասան է եւ վախկոտ» («Ազգ», 16 ապրիլի, 2005 թ.) հոդվածին ի պատասխան տպագրվել է «ՀՀ գլխավոր դատախազությունը պատասխանում է Հակոբ Ճարոյանի մեղադրանքներին» (**«Ազգ»**, 5 մայիսի, 2005 թ.) պատասխանը, որը Գեղարքունիքի մարզի դատախազության 21.03.03 թ. կազմած մեղադրական եզրակացության եւ գլխավոր դատախազության 02.12.04 թ. կայացրած որոշման միմյանց կրկնած տեքստերն է եւ չի տրված հոդված(ներ)ում իմ բարձրացրած հարցերից գոնե մեկի պատասխանը:

Ակնհայտ է, որ ՀՀ գլխավոր դատախազությունը (կամ Ալբերտ Մարգարյանը) չկարողանալով պատասխանել իմ հարցադրումներին, հերթական անգամ կրկնում է մեղադրական եզրակացությունը, որպեսզի ընթերցողների մեջ այն կարծիքը ստեղծվի, թե Հ. Ճարոյանը հանցագործ է եւ այժմ էլ զբաղված է դատախազական համակարգի աշխատողներին անհիմն մեղադրանքներ ներկայացնելով:

«Եվս մեկ անգամ պնդում եմ, որ Ա. Մարգարյանի վավերացրած մեղադրական եզրակացությունը պետք է համարել հիմարության գլուխգործոց, կազմողներին եւ վավերացնողին՝ հիմարներ ու անգրագետներ, իսկ մեղադրական եզրակացության «յուրաքանչյուր տառի ճշտության համար գլխովին պատասխանատու» Ա. Մարգարյանին էլ առաջարկում եմ, եթե ինքը համաձայն չէ իմ տված գնահատականներին, ապա ինքը եւ դիմի ՀՀ գլխավոր դատախազին եւ խնդրի, որ հարուցվի քրեական գործ եւ որոշվի, թե մեզանից ում պնդումներն են իրականություն» մեջբերումը կատարված է 16.04.2005 թ. **«Ազգ»**-ում տպագրված իմ հոդվածից, սակայն դրանից հետո իրենց *«հիմարներ ու անգրագետներ»* անվանելու համար ՀՀ արդարադատության խորհրդի անդամ եւ Գեղարքունիքի մարզի (նախկին) դատախազ Ալբերտ Մարգարյանը եւ/կամ Գեղարքունիքի մարզի դատախազի օգնական Վարդան Ավետիսյանը իմ նկատմամբ քրեական գործ հարուցելու խնդրանքով ՀՀ գլխավոր դատախազին չեն դիմել:

Եթե Ա. Մարգարյանը կաշառք չի վերցրել եւ իմ նկատմամբ ակնհայտ անհիմն քրեական հետապնդում չի իրականացրել, ապա այդ դեպքում գուցե պարզաբանի, թե ինչն է պատճառը, որ ՀՀ գլխավոր դատախազին չի դիմում եւ խնդրում, որ (պատճենը պատկան մարմիններին) ուղարկված գրություններում իրեն *«կոռումպացված չինովնիկ եւ քրեական հանցագործ...»* (վիրավորական արտահայտություններ են - «Ազգ»), իսկ մամուլում «հիմար եւ անգրագետ» ասողին քրեական պատասխանատվության ենթարկեն:

Եթե Վ. Ավետիսյանը Ա. Մարգարյանի հանձնարարությունը չի կատարել եւ ակնհայտ անհիմն մեղադրական եզրակացություն չի կազմել եւ վստահ է, որ իր կազմած մեղադրական եզրակացության հիմարության գլուխգործոց լինելը ես չեմ կարող ապացուցել, ապա ինչո՞ւ չի դիմում եւ ՀՀ գլխավոր դատախազից չի պահանջում, որ իրեն *«հիմար եւ անգրագետ»* անվանելու համար ինձ քրեական պատասխանատվության ենթարկեն:

«Պատասխանում» գրված է. *«Իր բացատրություններում Հ. Սարգսյանը ժխտել է Հ. Ճարոյանից կաշառք պահանջելու եւ Վ. Թամազյանից կաշառք վերցնելու հանգամանքը, համարել դա հերյուրանք եւ Հ. Ճարոյանի կողմից քր.գործի քննության վրա ճնշում գործադրելու, հանցագործության կատարման մեջ իրեն մերկացրած անձանց վարկաբեկելու եւ ամեն կերպ քրեական պատասխանատվությունից խուսափելու փորձ»:*

Եթե Հովսեփ Սարգսյանը (ներկայումս աշխատում է ՀՀ գլխավոր դատախազությունում) կաշառք չի վերցրել Վ. Թամազյանից, ապա գուցե մեկնաբանի, թե այդ դեպքում ինչո՞ւ է Վ. Թամազյանի հետ համագործակցել, նյութերը նրան կարդալու տվել եւ քրեական գործում կեղծ ապացույցներ դրել, ինչպե՞ս է պատահում, որ վկա Սիմակ Հախվերդյանի ցուցմունքն է իր ձեռքով բառացի արտագրում եւ վկա Սերժիկ Գիգոլյանի անվան տակ քրեական գործում դնում, իսկ Վարուժան Թամազյանի կողմից իր սիրուհու ներկայացրած, իրականում նրա երկրորդ կին Անուշ Իգիթյանի Ռուսաստանում գտնված ժամանակ նրա «գրած» բացատրությունն է որպես ցուցմունք արտագրում եւ քրեական գործի մեջ դնում (կարող եմ ներկայացնել բազմաթիվ այլ փաստեր):

«Ամբ. Ճարոյանը նորից շարունակեց վիրավորել վկային հայտարարելով, որ «կացինի պատճառով երկու տարի է նստած եմ, հիմարի պատճառով ես կալանքի տակ եմ», որտեղ *«կացին»* եւ *«հիմար»* բառերը վերաբերել են Հովսեփ Սարգսյանին, որի պատճառով էլ *«Դատարանը հեռացավ խորհրդակցական սենյակ, վերադարձավ, հրապարակեց որոշում անձին քր. պատասխանատվության ենթարկելու հարցով դատախազին միջնորդություն հարուցելու մասին»* (մեջբերումները կատարված են 14.02.04 թ. Լոռու մարզի առաջին ատյանի դատարանի դատական նիստի արձանագրությունից):

Գուցե Հ. Սարգսյանը պարզաբանի, թե ինչն է պատճառը, որ իրեն կաշառակերության մեջ մեղադրելու եւ *«կացին եւ հիմար»* անվանելու համար ՀՀ գլխավոր դատախազին չի դիմում եւ խնդրում, որ ինձ քրեական պատասխանատվության ենթարկեն, կամ գուցե Լոռու մարզի առաջին ատյանի դատարանի դատավոր Վահան Հովհաննիսյանը պարզաբանի, թե ո՞ւր կորավ *«անձին քր. պատասխանատվության ենթարկելու հարցով դատախազին միջնորդություն հարուցելու մասին»* իր կայացրած որոշումը, կամ ինչն է պատճառը, որ չի պահանջում ինձ քրեական պատասխանատվության ենթարկել այն բանի համար, որ հրապարակավ իր կայացրած մեղադրական դատավճիռն եմ «հիմարության գլուխգործոց» անվանում:

Ըստ մեղադրական եզրակացության, *«Հակոբ Ճարոյանը չարաշահելով Վարուժան Թամազյանի վստահությունը, խաբեության միջոցով տիրացել է վերջինիս առանձնապես խոշոր 1300 ԱՄՆ դոլարին համարժեք 721.543 դրամին»*, իսկ ըստ դատավճռի՝ *«Թամազյանի կողմից Ճարոյանի հանդեպ իրական հիմք չունեցող գումարային պարտավորություն ստանձնած, այնպես էլ սույն գործով մեղադրանքի ծավալից Թամազյանի կողմից Ճարոյանին առձեռն 1300 ԱՄՆ դոլար տալու դրվագը դատարանի կողմից բավարար չափով հաստատված չհամարվելու հիմքով դուրս բերման հանգամանքները ... վճռեց ... Տուժող Թամազյանի հայցապահանջն ընդդեմ Ճարոյանի 1300 ԱՄՆ դոլար գումարի պահանջի մասին մերժել»*:

Գուցե Գեղարքունիքի մարզի դատախազության թեթեւ ձեռքով տուժող ճանաչված, իրականում բազմաթիվ քրեական հանցագործություններ կատարած (բռնաբարություն, ավազակային հարձակում, պաշտոնական դիրքի չարաշահմամբ փաստաթղթերի կեղծում, կաշառքի ստացում, խոշոր չափի պետական միջոցների յուրացում) ներկայումս Լոռու մարզի Ճոճկան գյուղի գյուղապետ Վարուժան Թամազյանը պարզաբանի, թե ինչպե՞ս է պատահում, որ դատախազությունում հայտարարելով ինձ պարտքով $1300 տալու մասին, այդպես էլ չի բողոքարկում Լոռու մարզի առաջին ատյանի դատավճիռը եւ այդ գումարն ինձնից չի պահանջում, կամ ինչն է պատճառը, որ հիվանդության կեղծ տեղեկանք ներկայացրեց ու դատական նիստերին չմասնակցեց:

Եվս մեկ անգամ պնդում եմ եւ պատրաստ եմ ապացուցել, որ վերը նշված պաշտոնյաները անգրագետներ ու հանցագործներ են եւ հաստատ իրենց համար գտում եմ, որ ՀՀ քրեական օրենսգրքում գոյություն ունեն «Սուտ մատնություն» (333) եւ «Դատավորին, դատախազին, քննիչին... զրպարտելը» (344) հոդվածները: Եթե նշված պաշտոնյաները գտնում են, որ ես չեմ կարող իրենց հիմար եւ անգրագետ լինելն ապացուցել եւ/կամ զրպարտում եմ իրենց, ապա իրենց առաջարկում եմ, որ քրեական գործ հարուցելու խնդրանքով իրենք եւ դիմեն ՀՀ գլխավոր դատախազին, ինձնից պահանջեն, որ ես ապացուցեմ իրենց վերաբերյալ իմ կատարած պնդումները եւ եթե ես չկարողանամ ապացուցել դրանք, ապա ՀՀ գլխավոր դատախազին խնդրեն, որ ինձ քրեական պատասխանատվության ենթարկի իրենց զրպարտելու համար:

Վերը նշված անձինք իմ նկատմամբ քրեական գործ հարուցելու խնդրանքով ՀՀ գլխավոր դատախազին չեն դիմել եւ չեն էլ դիմելու, որովհետեւ նրանք կատարել են ծանր հանցագործություններ, որոնք նախատեսված են ՀՀ քրեական օրենսգրքի «Խարդախություն» (178) (Վ. Թամազյան), «Պաշտոնեական լիազորությունները չարաշահելը» (308) (Վ. Թամազյան, Ա. Մարգարյան, Հ. Սարգսյան, Վ. Ավետիսյան), «Պաշտոնեական կեղծիք» (314) (Վ. Թամազյան, Ա. Մարգարյան, Վ. Ավետիսյան), «Ակնհայտ անմեղ անձին քրեական պատասխանատվության ենթարկելը» (336) (Ա. Մարգարյան, Հ. Սարգսյան, Վ. Ավետիսյան), «Սուտ մատնություն» (333) (Վ. Թամազյան), «Սուտ ցուցմունք ... տալը» (338) (Վ. Թամազյան), «Սուտ ցուցմունք ... տալու համար կաշառելը կամ հարկադրելը» (340) (Վ. Թամազյան, Հ. Սարգսյան, Վ. Ավետիսյան), «Ապօրինի ձերբակալելը կամ կալանավորելը» (348) (Ա. Մարգարյան, Վ. Ավետիսյան), «Ապացույցներ կեղծելը» (349) (Վ. Թամազյան, Հ. Սարգսյան, Վ. Ավետիսյան), «Ակնհայտ անարդար դատավճիռ ... կայացնելը» (352) (Վ. Հովհաննիսյան) հոդվածներով եւ գիտակցում են, որ եթե ՀՀ գլխավոր դատախազին դիմեն, ապա ես իրենց հանցագործ լինելն եմ ապացուցելու եւ ոչ թե ես, այլ իրենք են քրեական պատասխանատվության ենթարկվելու:

Իսկ ՀՀ գլխավոր դատախազությունն իմ դիմումներին ընթացք չի տալիս եւ քրեական գործ չի հարուցում, որովհետեւ եթե քրեական գործ հարուցվի եւ անաչառ քննություն իրականացվի, ապա ոչ միայն կպարզվի, որ Գեղարքունիքի մարզի դատախազությունը 5 տարի (10.08.2001 թ.-05.05.2005 թ.) ղեկավարել է անգրագետ դատախազը, այլեւ մեղադրյալի կարգավիճակում կհայտնվեն ՀՀ արդարադատության խորհրդի անդամ եւ Գեղարքունիքի մարզի (նախկին) դատախազ Ալբերտ Մարգարյանը, հզոր հովանավորներ ունեցող Հովսեփ Սարգսյանն ու Վարդան Ավետիսյանը, ինչպես նաեւ Ճոճկանի գյուղապետ Վարուժան Թամազյանը (փեսան Տավուշի մարզի դատախազի օգնականն է), որը դեռեւս 2000 թ.-ին պետք է քրեական պատասխանատվության ենթարկվեր խոշոր չափի պետական միջոցների յուրացման համար, սակայն նա քրեական պատասխանատվությունից խուսափել է նույն դատախազական համակարգի շնորհիվ:

ՀԱԿՈԲ ՃԱՐՈՅԱՆ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ ԵԶՆԻԿ ՍՐԲԱԶԱՆԻ ՀԵՏ

Նվիրումի երեսունութ տարիներ

Հոգեւորականի կոչումը բարձր է, պարտավորեցնող: Նրա օծումը ակնածանքի է մղում յուրաքանչյուր հավատացյալի: Այդպես է նաեւ մեր այսօրվա զրուցակցի դեպքում՝ Եզնիկ եպս. Պետրոսյան, Հայ առաքելական եկեղեցու միջեկեղեցական կապերի պատասխանատու, աստվածաբանական գիտությունների դոկտոր: Վերջերս սրբազան հայրը բոլորեց իր ծննդյան հիսնամյակը, որի առթիվ օտար միջազգային ակադեմիաների մի շարք անդամներ եւ գիտնականներ, տարբեր եկեղեցիների մի խումբ բարձրաստիճան հոգեւորականներ ՀՀ ԳԱԱ-ում հանդիսավոր արարողությամբ պատվեցին սրբազան հորը: Հնչեցին շնորհավորականներ, գեղեցիկ հիշողություններ սրբազանի Մատենադարանում աշխատած տարիների մասին: Այնուհետեւ Բնության եւ հասարակական գիտությունների ակադեմիան շնորհեց նրան ակադեմիայի անդամի կոչում, իսկ Եվրոպայի բնական գիտությունների ակադեմիան՝ Սբ. Գեւորգ խաչ: Սակայն կոչումը եւ պաշտոնը չէ միայն, որ զարդարում են Աստվածաշնչային ընկերակցության հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ Եզնիկ սրբազանին, քանի որ ինքն իր մասին արտահայտվում է այսպես. «Ես ծառայում եմ Քրիստոսին որպես հայ եկեղեցու մի համեստ սպասավոր»: Հայ եկեղեցու եւ նրա հանդեպ սպասավորության շուրջ էլ ծավալվեց մեր զրույցը Եզնիկ սրբազանի հետ:

- Ձեր 50 տարիների մեծ մասն անցկացրիք եկեղեցում, ի՞նչ տվեցին Ձեզ այդ տարիները:

- Այո, տասներկու տարեկանից ես հայ եկեղեցու ծոցում եմ, նախ իբրեւ հոգեւոր ճեմարանի սան, ուսանող Աթենքի համալսարանի աստվածաբանական ֆակուլտետի, հոգեւոր ճեմարանի տեսուչ, Հաղպատավանքի վանահայր, Հարավային Ռուսաստանի թեմի առաջնորդ, իսկ 2000 թվականից Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միջեկեղեցական հարաբերությունների պատասխանատու: Փաստորեն երեսունութ տարի ապրել եմ եկեղեցու ծոցում եւ երբեք իմ առջեւ հարց չեմ դրել, թե ինչ պիտի ստանամ իմ ծառայությունների դիմաց, երբեք չեմ փորձել արժեքների հետ համեմատել իմ ծառայությունը: Հոգեւորականի կյանքը նվիրում է առաջին հերթին Աստծուն: Եկեղեցու միջոցով մենք ծառայում ենք հայ ժողովրդին, որին ցույց ենք տալիս դեպի Աստծո արքայությունը տանող ճանապարհը:

- Միջեկեղեցական հարաբերությունները մեր ժամանակներում նոր թափով են զարգանում: Ի՞նչ են տալիս դրանք Հայ առաքելական եկեղեցուն:

- Հայ առաքելական եկեղեցին մեկ անբաժան մասն է Քրիստոսի եկեղեցու: Իբրեւ ընդհանուրի մաս, մենք չենք կարող ամփոփվել մեր սահմանների մեջ, փակել մեր դռները աշխարհի առջեւ: Հայ եկեղեցին պետք է բաց լինի աշխարհի բոլոր տեղական եկեղեցիների առջեւ եւ իբրեւ քրիստոնեական սիրո արտահայտություն՝ իրեն զգա Քրիստոսի եկեղեցու մեկ անդամը: Կարեւոր է, որ քրիստոնեական եկեղեցիներից յուրաքանչյուրին վերաբերող հարցերը մյուս եկեղեցիները համարեն իրենց հարցը եւս: Միջեկեղեցական հարաբերությունների միջոցով եկեղեցիները կարողանում են համախմբվել եւ փորձել պատասխանել քաղաքական ու սոցիալական այն մարտահրավերներին, որ տալիս է այսօր աշխարհի հասարակությունը: Այդ հարաբերությունների շնորհիվ է, որ քրիստոնեական եկեղեցիները միասնաբար փորձում են նաեւ երկխոսության մեջ մտնել կրոնական այլ ուղղությունների՝ իսլամի, բուդդիզմի, հուդայականության եւ այլ կրոնների հետ: Այս ամենի նպատակն է ստեղծել մի աշխարհ՝ առանց թշնամության ու պատերազմների, աշխարհ, ուր միշտ թագավորի Աստծու սերը:

- Միջեկեղեցական հարաբերությունները մի տեսակ գլոբալիզացում չե՞ն եւ մարտահրավերներ չե՞ն պարունակում մեր եկեղեցու ավանդույթները խախտելու իմաստով:

- 20-րդ դարը էկումենիզմի ժամանակաշրջան էր, երբ քրիստոնեական եկեղեցիների մոլեռանդ թշնամանքները վերացան: Եկեղեցիները կարողացան հաղթել անհանդուրժողականությունն ու ատելությունը եւ հասնել միմյանց հարգելու իրականությանը: Այն եկեղեցին, որն ունի հարուստ անցյալ եւ վստահ է իր սրբազան ավանդության ճշմարտության վրա, վախենալու ոչինչ չունի: Արժեւորելով իր ժառանգությունը՝ միաժամանակ պետք է կարողանալ հարգել ու գնահատել մյուս եկեղեցիների ավանդությունները:

- Սրբազան հայր, վերջին 15 տարիներին մեր երկրում տեղի ունեցած իրադարձությունները ազդեցին եկեղեցի-պետություն, եկեղեցի-մարդ հարաբերությունների վրա: Թվում էր, թե աստվածամերժության պահանջի վերացումից հետո Հայ առաքելական եկեղեցու հավատավոր հոտը ողջ հայությունը պետք է լիներ, սակայն այդպես չեղավ: Առաջ եկան աղանդավորներ: Ինչո՞ւ այդպես եղավ:

- Երբ Հայաստանն անկախացավ, թվում էր, թե պիտի վերահաստատվեին հայ ժողովրդի ավանդական, պատմական արժեքները, սակայն նոր խնդիրներ առաջացան: Այս անգամ Եվրոպայից եւ Ամերիկայից Հայաստան ներթափանցեցին տարբեր կրոնական շարժումներ, որոշները ոչ կրոնական կազմակերպությունների քողի տակ: Նրանք եկան Հայաստան հայ ժողովրդին ու Հայ առաքելական եկեղեցուն օգնելու պատրվակով, սակայն սկսեցին պառակտողական եւ հայ եկեղեցին քանդելու քաղաքականություն վարել, իսկ հայ եկեղեցին պատրաստ չէր դիմագրավելու, քանի որ մենք չունեինք եւ մինչեւ հիմա էլ չունենք համապատասխան ուժեր եւ միջոցներ: Դժվար է երբեք միլիոնանոց հայության յուրաքանչյուր անհատի հոգեւոր պահպանությունն ապահովելը, երբ եկեղեցին տեսել է Մեծ եղեռնը եւ աթեիզմի տարիները: Այդ առիթից էլ օգտվեցին կրոնական այդ շարժումները, որոնց գործած ավերը մենք տեսնում ենք այսօր: Այդ է պատճառը, որ այսօր հայ եկեղեցին լիովին չի տիրապետում իր հավատացյալ հոտին: Շատերը մոլորվել եւ այս կամ այն աղանդի զոհ են դարձել:

- Այս վիճակից ելնելով, ո՞րն է ընդհանրապես եկեղեցու եւ կոչումը գիտակցող հոգեւորականի խնդիրն այսօր եւ մոտ ապագայում:

- Եկեղեցու դերն այսօր չափազանց կարեւոր է եւ պատասխանատու: Մենք այսօր մի քանի առաքելություններ ունենք: Սփյուռքում չափազանց այժմեական է հայապահպանության խնդիրը՝ չմոռանալով սակայն, որ եկեղեցու հիմնական առաքելությունը փրկագործական խնդիրն է, Աստծո թագավորության ճանապարհը ցույց տալը: Ինչ վերաբերում է Հայաստանում եկեղեցու դերին, ապա մենք պարտականություն ունենք նաեւ կրթելու նոր հոգեբանությամբ, նոր արժեքային համակարգով սերունդ, որը պետք է կրողը լինի մի կողմից հայ ժողովրդի մշակութային ժառանգության, մյուս կողմից՝ Ավետարանի պատգամի: Այս ուղղությամբ աշխատանքներ կատարվում են: Չեմ կարող ասել, թե դրանք կատարյալ են եւ ավարտուն, սակայն հայ եկեղեցին անում է հնարավորը:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

«Հայաստանի նախագահ Քոչարյանը ելույթով Անկարային «կարգի հրավիրելիս» Թուրքիային «անկյուն խցկելու» հաշվարկներ է անում»

Եվրոխորհրդի անդամ պետությունների վարշավյան գագաթաժողովում ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի ելույթին անդրադառնալիս թուրքական թերթերը դա բնութագրել էին «հակիրճ»: Որքան էլ այդ մասին չնշվի, ըստ ամենայնի, ելույթը նաեւ բովանդակալից էր, որ լայն արձագանք գտավ Թուրքիայում, ընդ որում՝ առաջին արձագանքողը մինչ այդ Վարշավայում ՀՀ նախագահի հետ հանդիպելու պատրաստակամություն հայտնած Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանն էր: Առաջին արձագանքին հետեւեց Էրդողանի երկրորդ արձագանքը:

«Ազգը» նախորդ համարում, հենվելով թուրքական թերթերի վրա, տեղեկացրել էր, որ նախագահ Քոչարյանի ելույթի պահին վարչապետ Էրդողանը թեեւ հանդիպման պատճառով բացակայել էր դահլիճից, սակայն դա չէր խանգարել նրան հրավիրել մամուլի «նախապես չծրագրված» ասուլիս՝ ցուցաբերելու իր հակազդեցությունը:

Թուրքական թերթերը մայիսի 17-ի համարներում ընդգծել էին, որ Քոչարյանի ելույթին Էրդողանի հիասթափությամբ պայմանավորված հակազդեցությունը բավականին «կոշտ» էր: Ինչ վերաբերում է ադրբեջանական կողմին, ապա դրա ներկայացուցիչների հետ Վարշավայում զրուցել է «Միլլիեթի» հեղինակ Սեմիհ Իդիզը: Ներկայացուցիչներն ասել են. «Քոչարյանը հին դաշնակցական է, հետեւաբար նրա ելույթը չպետք է զարմանալի թվա, նրանից չի կարելի ակնկալել այլ բաներ, քան կարծրացած մոտեցումներն են»:

Այս խոսքերը հիմք են տալիս ենթադրելու, որ ՀՀ նախագահի ելույթից թուրքական կողմի, այսպես կոչված, հիասթափությունն ադրբեջանցիների պարագայում վերածվել է մտահոգության: Դրա համար առկա են լուրջ պատճառներ այն առումով, որ ադրբեջանցիները միջազգային հանրությանն ապակողմնորոշելու համար ի լուր աշխարհի տարածում էին «Լեռնային Ղարաբաղի 7 շրջաններից դուրս գալու» Բաքվին իբր Հայաստանի ներկայացրած առաջարկի կեղծիքը, իսկ ՀՀ նախագահը Եվրոխորհրդի ամբիոնից արտահայտվում է «դե ֆակտո կայացած Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության» մասին, ընդգծում նրա «եվրոպական ինտեգրացիոն գործընթացներում ներգրավման անհրաժեշտությունը» եւ կոչ է անում եվրոպական արժեքներին համապատասխան լուծում գտնել ղարաբաղյան հիմնահարցին:

Ակնհայտ է, որ Քոչարյանի ընդգծումներով բացահայտվում է ադրբեջանական կեղծիքը, իսկ դա ի չիք է դարձնում կեղծիքից ակնկալվող ձեռքբերումները: Այս պայմաններում միանգամայն տրամաբանական է ադրբեջանական կողմի մտահոգությունը: Ինչպես երեւում է, ՀՀ նախագահի ելույթից թուրքական կողմի հիասթափությունը համադրվել է ադրբեջանական կողմի մտահոգության հետ: Այլապես իբրեւ հակազդեցության միջոց մամուլի չծրագրված ասուլիսը կբավարարեր Թուրքիայի վարչապետին, եւ նա Եվրոխորհրդի գագաթաժողովում մայիսի 17-ի իր երկրորդ ելույթն ամբողջովին չէր ծառայեցնի «Օսմանյան Թուրքիայում 1915 թ. հայերի ցեղասպանության միջազգային ճանաչման ջանքերը եվրոպական արժեքների հանդեպ հավատով պայմանավորելու» ՀՀ նախագահի մոտեցմանը հակազդելու նպատակին:

«Զաման» թերթը մայիսի 18-ի համարում «Ցեղասպանության մենամարտ Վարշավայում» խորագրով որոշ մեջբերումներ է կատարում Էրդողանի երկրորդ ելույթից: Քանի որ դրանք **«Ազգի»** նախորդ համարում կատարված մեջբերումների կրկնությունն են, անդրադառնալու կարիք չունենք: Պարզապես ասենք, որ Էրդողանը վերակառուցել է ելույթի նախապես պատրաստված տեքստը, իսկ վերակառուցելիս արտահայտել է արխիվների բացման, Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչող երկրների դատապարտման վերաբերյալ այդ նույն տեսակետները, որոնք արդեն արտահայտվել էին մամուլի ասուլիսում:

Ի դեպ, մայիսի 18-ին «Միլլիեթը» Սեմիհ Իդիզի միջոցով Էրդողանի երկրորդ ելույթից առաջ տեքստի վերակառուցման մասին տեղեկացնելիս ուշադրություն է հրավիրում այն հանգամանքի վրա, որ ելույթը «անտեղի կոշտ» են համարել եւ դրա «անհարկի» ոճը քննադատել են հատկապես ֆրանսիացի լրագրողները: Մինչդեռ, ըստ Իդիզի, Քոչարյանը «փոխանակ թուրք-հայկական հարաբերություններում դրական զարգացումների համար նախադրյալներ ստեղծելու, Հայկական հարցի առնչությամբ փորձում է Եվրոպայում կարծրացած ըմբռնումներն էլ ավելի ամրապնդել եւ այդ միջոցով Անկարային «կարգի հրավիրելու», իսկ Թուրքիային «անկյուն խցկելու» հաշվարկներ է անում»:

Այլ կերպ, Վարշավայում Քոչարյանի հետ Էրդողանի հանդիպման ձախողումը «Միլլիեթը» պայմանավորում է ՀՀ նախագահի ելույթում արտացոլված այդ «հաշվարկներով»: Հակառակ դրան, «Զամանը», վկայակոչելով քաղաքական դիտորդներին, դա պայմանավորում է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հանդիպման ձախողմամբ: Ըստ այդ թերթի, նույն դիտորդները նշել են, որ Էրդողանը ՀՀ նախագահի հետ հանդիպումը հնարավոր էր համարում այն դեպքում, եթե Քոչարյան-Ալիեւ առանձնազրույցը հաջողված լիներ, քանի որ դա «մատնվել է անհաջողության, ուստի Թուրքիայի վարչապետը հանդիպման համար որեւէ նախաձեռնություն չի ցուցաբերել»:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

«Անտեր է մնացել Իգդիրի ցեղասպանության թանգարանը»

Այդ մասին մայիսի 17-ի համարում տեղեկացրել է թուրքական «Միլլիեթը»: Ըստ տեղեկության, 1999 թ. Իգդիրում «հայ ավազակների սպանած 80 հազար թուրքի հիշատակը հավերժացնելու» համար կառուցված «ցեղասպանության հուշարձան-թանգարանն» աշխատողներ չունենալու պատճառով երկու տարի ի վեր անտեր է մնացել: Մշակույթի եւ զբոսաշրջության քաղաքային վարչությունից «Միլլիեթին» հայտնել են, որ ադրբեջանցի ճարտարապետ Ջաֆար Քըյասի կառուցած այս թանգարանը բացվում է միայն այն դեպքում, երբ այցելուները նախապես զգուշացնում են վարչության աշխատակիցներին: Թանգարանի աշխատողների հաստիք տրամադրելու մասին վերոհիշյալ վարչության հղած բոլոր դիմումները համապատասխան մարմիններին՝ առ այսօր մնում են անպատասխան: Այդ ընթացքում «Առաջին համաշխարհային պատերազմում հայերի իրագործած կոտորածներից տուժածների միության» ղեկավար Իսմեթ Թաղալը դժգոհել է, որ «ցեղասպանության հուշարձանն անտերությունից սիրահարների համար համբուրվելու վայր է դարձել»:

Կարծում ենք, նրա դժգոհությունն անտեղի է այն առումով, որ Իգդիրի այսպես կոչված ցեղասպանության հուշարձանը գոնե սիրահարներին է ծառայում:

Հ. Չ.

Ինջիռլիքում ամերիկացիները «մոռացել» են 90 ատոմային ռումբ

Թուրք բնապահպանները պնդում են, որ Անկարայից 400 կմ հարավ-արեւելք ընկած Ինջիռլիքի ռազմակայանում ներկայումս պահվում է 90 ատոմային մարտալիցք: Թուրքական NTV մասնավոր հեռուստաալիքը հիշեցնում է, որ 1954 թ. Թուրքիայի բանակի եւ ամերիկյան օդուժի գլխավոր շտաբները համաձայնագիր են ստորագրել օդուժի ռազմակայանի համատեղ օգտագործման վերաբերյալ: Մինչեւ 2004 թ. մարտի 12-ը Ինջիռլիքում տեղաբաշխված էր Աֆղանստանի եւ Իրաքի պատերազմներին մասնակցած ամերիկյան օդուժի հարվածային խումբը:

«Թըրքիշ դեյլի նյուզ» թերթը նշում է, որ «Գրինփիս» միջազգային բնապահպանական շարժման թուրքական ստորաբաժանման ներկայացուցիչները մայիսի 17-ին ռազմակայանի մոտ բացել են «խաղաղության դեսպանատուն», որը կգործի 3 շաբաթ: Կազմակերպված հանրահավաքի մասնակիցներն ԱՄՆ-ից պահանջել են սեփական տարածք տանել ռազմակայանում պահվող օդուժի միջուկային մարտալիցքերը:

Ձեռնարկման համակարգող Ասլիխան Թյումերի խոսքերով, «Թուրքիայում պահեստավորված ամերիկյան միջուկային մարտալիցքերը մեծ վտանգ են շրջանային եւ ընդհանուր անվտանգության համար»: Ուստի թուրք «կանաչները» վարչապետ Էրդողանից պահանջում են արգելել երկրում ամերիկյան միջուկային զենքի տեղաբաշխումը:

Մայիսի սկզբներին Անկարան Վաշինգտոնի խնդրանքով երկարաձգել էր ռազմակայանի շահագործման ժամկետը: Նոր պայմանագրի համաձայն, թռիչքները կսահմանափակվեն դեպի Աֆղանստան եւ Իրաք կատարվող օդային բեռնափոխադրումներով:

Թյումերի տվյալներով, ներկայումս Ինջիռլիքում պահվում են 0,3-ից մինչեւ 170 կիլոտոննա հզորության 90 միջուկային ռումբեր: Թուրքիայում դրանց գտնվելը մեծ վտանգ է երկրի բնակչության համար: Թուրքերի 72 տոկոսն արտահայտվում է երկիրը «միջուկազերծ գոտի» հայտարարելու օգտին:

Անկարայում պաշտոնական անձինք առայժմ չեն մեկնաբանել թուրք «կանաչների» հայտարարությունները:

«ՆԱՎԹ ՊԱՐԵՆԻ ԴԻՄԱՑ»

Ամերիկացիները Հուսեյնի վարչակազմին 118 մլն դոլար են փոխանցել

2001-2002 թթ. իրաքյան նավթ գնելիս անօրինական հավելագին վճարելու միջոցով ամերիկյան նավթային ընկերությունները Սադդամ Հուսեյնի վարչակազմին խոշոր գումարներ են փոխանցել: Նման աղմկահարույց հայտարարությամբ Սենատի հետաքննությունների հանձնախմբում երեկ հանդես է եկել դեմոկրատ սենատորների իրավաբանական խորհրդական Դեն Բերկովիցը: Նա ելույթ է ունեցել հանձնախմբում երեկ տեղի ունեցած լսումների ժամանակ, նշում է NBC հեռուստաընկերությունը:

Բերկովիցը ներկայացրել է զեկուցագիր ՄԱԿ-ի «Նավթ պարենի դիմաց» ծրագրի իրականացման ընթացքում թույլ տված սխալներին ԱՄՆ-ի մասնակցության վերաբերյալ:

Փաստաթղթում նշվում է, որ 2001-2002 թթ. ԱՄՆ-ը եղել է իրաքյան նավթի խոշորագույն գնորդներից մեկը եւ տարեկան ներմուծել է շուրջ 660 հազար բարել նավթ: Ի խախտումն ՄԱԿ-ի պատժամիջոցների, այդ գնումները ներառել են «անօրինական հավելագներ»: Նավթի գների արհեստական բարձրացում ենթադրող այդ գործարքների հավելավճարները հետագայում փոխանցվել են Սադդամ Հուսեյնի վարչակազմի հաշիվներին, նշվում է զեկուցագրում:

Փաստաթղթում բերված գնահատումների համաձայն, ԱՄՆ ներկրված իրաքյան նավթի անօրինական հավելագների շնորհիվ Հուսեյնի վարչակազմին փոխանցվել է 118 մլն դոլար:

«Դա նշանակում է, որ ԱՄՆ ներմուծված նավթը մոտ 52 տոկոսով ֆինանսավորել է Հուսեյնի վարչակազմին վճարված անօրինական հավելագները», հայտարարել է Բերկովիցը: Նրա խոսքերով, զեկուցագրի հեղինակները չեն քննել այն հարցը, թե «նավթ գնած ամերիկյան ընկերությունները իմացե՞լ են արդյոք վճարված անօրինական հավելագների մասին»:

Բերկովիցն ընդգծել է, որ բացառություն է կազմում տեխասյան «Bayoil» նավթային ընկերությունը, որը բաժանմունքներ ունի Շվեյցարիայում, Լյուքսեմբուրգում, Բահամյան կղզիներում: Հիշյալ ժամանակահատվածում «Bayoil»-ը ԱՄՆ-ում իրաքյան նավթի խոշորագույն ներմուծողն էր:

Դեմոկրատ սենատորների հայթայթած փաստաթղթերը ցույց են տալիս, որ այդ ընկերությունը ոչ միայն տեղյակ է եղել, այլեւ ինքն է վճարել կամ ֆինանսավորել «իրաքյան նավթի անօրինական հավելագները», որոնք կազմել են առնվազն 37 մլն դոլար:

Բերկովիցի զեկուցագիրը «Նավթ պարենի դիմաց» ծրագրի կապակցությամբ ԱՄՆ վարչակազմին ուղղված նոր մեղադրանք է բրիտանացի պատգամավոր Ջորջ Գալոուեյի ելույթից հետո, որի մանրամասնությունները **«Ազգը»** հրապարակեց երեկվա համարում: Իրեն վերագրված ամբաստանությունները հերքելով՝ Գալոուեյը ԱՄՆ ղեկավարությանը եւ նրա դաշնակիցներին մեղադրեց «իրաքյան աղետը» կազմակերպելու, հարյուր հազարավոր մարդկանց, այդ թվում ամերիկացի 1600 զինվորների կյանքը խլելու համար:

Մինչ Սպիտակ տունը խոսում է Հուսեյնի վարչակազմին իբր գումարներ հատկացրած առանձին քաղաքական գործիչների մասին, ամերիկյան նավթային ընկերությունները կառավարության հովանավորությամբ շարունակում են կողոպտել Իրաքը եւ այնտեղից միլիարդավոր դոլարների արժողությամբ նավթ տանում «չգիտես ուր եւ ում»:

6-ամսյա բանտարկություն «Աբու Ղրեյբի» բանտապահին

Ամերիկյան զինվորական դատարանը Բաղդադի մերձակա «Աբու Ղրեյբ» բանտի նախկին աշխատակիցներից մեկին՝ 27-ամյա պահեստային զինծառայող Սաբրինա Հարմանին 6 ամսվա բանտարկության է դատապարտել իրաքցի կալանավորների ծաղրման մեղադրանքով: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ Հարմանը հանցավոր է ճանաչվել ներկայացված մեղադրանքի 7 կետերից 6-ի համաձայն:

Նախկին բանտապահը մասնավորապես մեղադրվում է դավադրության մասնակից լինելու, կալանավորների հետ դաժան վարվելու, նրանց չպաշտպանելու եւ անվայել վարքագիծ դրսեւորելու համար: Ֆրանսպրեսը հիշեցնում է, որ անցյալ տարի մեծ աղմուկ բարձրացրեց Հարմանի հետ կապված այն լուսանկարը, որտեղ պատկերված կալանավորի աչքերը կապված են, իսկ ձեռքերին հաղորդալարեր կան:

Հարմանը մեկն է ամերիկացի պահեստային 8 զինծառայողներից, որոնք պատասխանատվության են կանչվել «Աբու Ղրեյբի» բանտարկյալների ծաղրման մեղադրանքով: Ներկայումս այդ 8 անձանցից 5-ն արդեն դատապարտված են: Ամենախիստ պատիժն ստացավ նախկին զինվորական մասնագետ Չառլզ Գրեյները, որն աստիճանազրկվելով դարձավ շարքային եւ դատապարտվեց 10 տարվա բանտարկության: Բանտարկությունից հետո Հարմանը եւս կդառնա շարքային եւ կհեռացվի զինվորական ծառայությունից:

Սպասվում է, որ մոտ ժամանակներս վերստին դատարան կներկայանա «Աբու Ղրեյբի» մեկ ուրիշ նախկին բանտապահ: Խոսքը կին պահեստային Լինդի Ինգլանդի մասին է, որի առաջին դատավարությանն **«Ազգն»** անդրադարձել է: Մի քանի շաբաթ առաջ Ինգլանդը խոստովանեց իր հանցանքը, բայց կապրալ Չառլզ Գրեյները դատարանում հայտարարեց, թե Ինգլանդը կտտանքների դիմելիս գործել է իր հրամանով: Դրանից հետո որոշվեց վերանայել Ինգլանդի գործը:

Իրաքում արդեն 100 լրագրող է զոհվել

Իրաքի դեմ պատերազմի սանձազերծումից ի վեր այնտեղ զոհված լրագրողների թիվը հասել է 100-ի: Այդ մասին նշվում է Արաբ լրագրողների միության հրապարակած հայտարարության մեջ: Համաարաբական այդ կազմակերպության կենտրոնակայանը Կահիրեում է: Միության գլխավոր քարտուղարությունն իր տարածած հայտարարության մեջ խստիվ դատապարտում է Իրաքում լրագրողների սպանություններն ու առեւանգումները՝ ընդգծելով, որ օրերս իրաքցի երկու թղթակիցների սպանությունից հետո պատերազմի ընթացքում զոհված լրագրողների թիվը հասավ 100-ի:

Միությունը նաեւ դատապարտում է իրաքցի եւ օտարերկրացի լրագրողների չդադարող ձերբակալությունները, ամերիկացի զինծառայողների եւ իրաքյան ուժային կառույցների, ինչպես նաեւ զինված խմբավորումների հարուցած խոչընդոտները, որոնք թույլ չեն տալիս Իրաքի դեպքերը եւ իրավիճակը ճշմարտացի ներկայացնել համաշխարհային հանրությանը:

Հայտարարությամբ համաշխարհային ընկերակցությանը կոչ է արվում շտապ ձեռնարկել թեժ կետերում լրագրողների պաշտպանության միջոցներ:

Պ. Ք.

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Կյանք ստի եւ սիրո մեջ»

Թամար Հովհաննիսյանի հերթական գիրքը

Ճանաչված երաժշտագետ, արվեստագիտության թեկնածու, մշակույթի բնագավառի ժուռնալիստ Թամար Հովհաննիսյանի «Ստեղծագործության վավերագիր» կենսամատենագիտական ժողովածուն կազմելիս հանդիպեցի Ռուբեն Զարյանի դիպուկ ձեւակերպմանը, որով էլ ուզում եմ սկսել խոսքս գրախոսվող ժողովածուի մասին. «Թամար Հովհաննիսյանն ինքնին մշակութային հետաքրքիր երեւույթ է: Ինձ միշտ գերում է լայն շրջահայացությունը, մասնագիտական պրպտուն միտքը եւ ներաշխարհի հուզականությունը»:

Լինելով նախորդ ժողովածուի կազմողը, ուստի բավականին լավ իմանալով հեղինակի ստեղծագործական անցած ուղին, ես փոքր ինչ տարակուսեցի՝ ձեռքիս տակ ունենալով Թամար Հովհաննիսյանի «Կյանք ստի եւ սիրո մեջ» կենսագրական նոր գիրքը: Արդյոք սա կրկնությո՞ւնն է նախորդի...

Եվ որքան հաճելի էր՝ ավարտելով գրքի ընթերցումը հանգեցի մի ճշմարիտ եզրակացության, ըստ որի հեղինակը ընթերցողներին է ներկայացել իր մարդկային էության դրսեւորումներով՝ որպես քաղաքացի, մտավորական, մայր, կին-էակ, նոր խոսքով, նոր որակով:

Ընթերցողներին հղած իր խոսքում նա գրում է. «Փաստագրական թափանցիկության վարագույրից անդին այս եւ այն դեմքը ճանաչելու բավականությունը քեզ են ընձեռում: Ու եթե տեղ-տեղ նշմարես ինքդ քեզ՝ մի մտասեւեռվիր, դու չես: Քննադատությանն արժանին միշտ «ուրիշ» է»...

Հեղինակի այս մի քանի նախադասության մեջ, անշուշտ, հեգնանք կա: Մենք հաճախ ինքներս մեզ չենք ճանաչում, չենք տեսնում մեր արատներն ու վատ սովորույթները. այլապես, ասենք, ինչո՞ւ են երթուղային տաքսիներում հնչում գերազանցապես «էստեղ մի տեղ» կամ «մի տեղ էստեղ» արտահայտությունները:

Թամար Հովհաննիսյանը դիտարկում է. «Հազարից մեկ, Աստծո հրաշքով լսում եմ՝ «խնդրում եմ այստեղ կանգնեցրեք մեքենան»: Եվ մտածում եմ՝ լավ է, որ դեռ կան «մոհիկաններ» (չեմ ուզում հավատալ, որ «վերջինն են»), որոնք իրենց գիտակցության եւ լեզվամտածողության մեջ պահպանել են՝ իրենց երկրում իրենց երկրի իրապես գոյություն ունեցող այս տեղը»:

Այս եւ նման շատ երեւույթներ մտահոգում են հեղինակին, ուստի գրքի առաջին՝ «Կյանքը ստի մեջ» բաժնում բացակայում են կոնկրետ անուններ: Թեեւ կոնկրետ անուններ չկան, «Հացը՝ կեղծ», «Շունը եւ մարդը», «Հիմնը», «Խոզերը եւ հանդը», «Պետական լեզու» եւ այլ հոդված-էսսեներ, բայց խոսքն ուղղված է մարդուն, մեր երեւանցիներին, եւ մենք, յուրաքանչյուրս մտորելու շատ բան ունենք...

Թամար Հովհաննիսյանին հուզող թեմաներից մեկը մտավորականությունն է: Մեկ անգամ չէ, որ նա հանդես է եկել քաղաքացիական շնչով եւ սուր քննադատությամբ առինքնող իր հրապարակումներով, որոնք կոչված են բարձրացնելու ներկայիս հայ մտավորականի տեղն ու դերը հասարակական կյանքում: Այս առումով անչափ դիպուկ են «Մտավորականը չի լռում, մտավորականին կարելի է լռեցնել» եւ «Հակամտավորական հիստերիան պարզունակ ռասիզմի ոճով» նրա հրապարակախոսական հոդվածները, որոնք նույնպես տեղ են գտել գրքի առաջին բաժնում:

Հեղինակի մյուս հոդվածները, որոնք կարելի է համարել ոչ այնքան հոդվածներ, որքան գեղարվեստական արձակի, նովելային շնչի տաղանդավոր ստեղծագործություններ, հասցեագրված են կոնկրետ մարդկանց. հերոսները կոնկրետ անձինք են եւ անցել են Թամար Հովհաննիսյանի սրտի միջով եւ մեզ ներկայանում են հուզիչ, անպաճույճ ու վեհ պատկերներով. այդ գործերն ամփոփված են գրքի երկրորդ՝ «Կյանք սիրո մեջ» բաժնում եւ որոնք խորն ընդգրկումով արտացոլում են մեր ժամանակը, մեր մշակութային իրականությունը, մեր հոգեւոր կյանքը:

Այդ բաժնի ցուցակից թերեւս առանձնացնեմ «Մենք մեր քաղաքում», «Տղան եւ գամփռը», «Թառ հոսող գետը», «Հիշողություն», «Սպիտակ ձիուկը» ստեղծագործությունները, որոնք իրավամբ նովելային ժանրի գործեր են եւ օժտված են գողական խորը դիտարկումներով: Անհնար է կարդալ այս գրվածքներն առանց հուզականության:

Լինելով բանաստեղծ, հիմա նաեւ՝ արձակագիր (վկա վերը նշած գործերը), Թամարը ընթերցողներին ներկայացրել է անչափ հետաքրքրական եւ ուսուցանող մի գրվածք «Ձոն հայ գրականությանը», որը յուրօրինակ սիրո խոստովանություն է առ գրականության մշակները: Միանգամայն նոր լույսի տակ պայծառանում են մեր նշանավոր գրողներից Մուշեղ Գալշոյանն ու Վարդգես Պետրոսյանը: Հապա նրա ողջհակա՞նը հոգեւոր կյանքում... Մի վառ ապացույց հեղինակի հարուստ ու բովանդակալից գրչի:

Գրքի, թերեւս ամենավառ էջերը, իմ կարծիքով, «Սերը» ստեղծագործությունն է: Ես կասեի՝ ձեւի ու բովանդակության առումով ինքնատիպ ու հուզական գործ, որը շատ ավելի քնարական պոեմ է, քան արձակ ստեղծագործություն:

Հերոսները՝ Կին եւ Տղամարդ: Նրանք անսահմանորեն կապված են՝ հողով հարազատ... Նրանց կապողը Սերն է...

«... Կար մի աշխարհ նարնջագույն՝ ողողանջներով արեւահամ»: Եվ այս նարնջագույն աշխարհում նամ ու տձեւ Կավից (քանզի այդպիսին էր նա իրեն տեսնում) հառնում է Սերը առ Նրան փնտրող ձայնը: Եվ նա կփնտրի, կփնտրի իր ցորենագույն ու տաք կոպերի տակ եւ կփնտրի փոշոտ, մշուշոտ երկրի ու երկնի ճանապարհներում...

Այո՛, կփնտրի եւ՛ այս գոյում, եւ՛ հաջորդ...

Հիմա՝ «մեր ձայները մոլորվել են շա՜տ հեռվում... Ես սպասում եմ քեզ՝ հզոր... երեկոն գունատ է ու տրտում»:

«Օ՜, ինչքան եմ տենչում հիմա քեզ մոտ լինել, հարազատս...», դեգերում է փնտրող ձայնը:

«Ծաղիկները քո նվիրած տարիք են առնում, տարիք են առնում ու մի օրվա մեջ ծերանում... Գալի՞ս ես»...

Եվ ինչպես կյանքում, այնպես էլ ստեղծագործություններում բաժանումը սիրո մահն է, անշուշտ: Այս բանը լավ գիտակցելով հերոսն ընդվզում է. «Այս անջատման անիծյալ ժամանակը թող շո՜ւտ անցնի»... ընդվզում է նաեւ հերոսուհին. «Դու հեռավոր քո բեմերում, ես՝ վանդակում ջուր ու սառցե... Լուսաբացնե՞ր, լուսաբացնե՞ր մեզ բաժանող»...

Եվ հերոսների կարոտից ընդվզումը կրկին շարունակվում է. «Ուզում եմ դու ինձ այնպես սիրես, ինչպես ես եմ քեզ սիրում»:

Կնոջ բնածին խոհեմությամբ, ներքին ձայնին հավատարիմ, առանց սեթեւեթանքի պատասխանում է Կինը. «Տրվել քեզ այնպես, ինչպես գետը՝ ծովին: Փարվել քեզ այնպես, ինչպես ձյունը՝ հողին: Հալվել, միանալ, ծովվել վերստին: Սիրել քեզ այնպես, ինչպես ձուկը՝ ջրին»:

Կարոտն արդեն հասունացել է քաղցրահամ պտուղի պես. «Մենք հանդիպելու ենք կրկին ու նորից... մեր քաղաքում: Բարեւ», հավաստում է Տղամարդը: Իսկ նրանց սիրո լույսը շատերին էր երեւում մեր քաղաքում: Ընկերները օրհնում էին նրանց Սերը՝ գինու գավաթը ձեռքներին:

«Ես սիրում եմ սիրել քեզ: Ու երբ հանդիպեն ինձ քո մոտից վերադառնալիս՝ թող հարցնեն, թե որտեղի՞ց եմ գալիս, որտեղ էի: Կպատասխանեմ՝ դրախտո՜ւմ», այսպես գեղեցիկ, այսպես բանաստեղծորեն հյուսում է հերոսուհի-հեղինակը մի սիրո պատմություն:

Թամար Հովհաննիսյանի այս զարմանալիորեն անկեղծ գիրքն ավարտվում է ինքնադիմանկարով: «Մենախոսության» փոքրիկ գրվածքը, որը փաստորեն հեղինակի զրույցն է իր եսի հետ, գողտրիկ մի ինքնադիմանկար է, արված ակվարելային նուրբ ու թափանցիկ երանգներով, մի բացառիկ հնարանքով, որի շնորհիվ ջինջ ու պայծառ գծագրվում է գրողի հոգին. դառնում տեսանելի ու հարազատ՝ քաղաքացու, մոր ու կին-էակի հուզական ներաշխարհը...

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

Մտահոգություն

Արհամարհված ու փոշոտված

Այսօր շատերն են անհանգստություն հայտնում այն փաստի շուրջ, որ մեր հասարակությունը չի կարդում: Իսկ որպես դրան «նպաստող» համար առաջին պատճառ նշում են ինտերնետի առկայությունը, բայց մոռանում են կամ էլ անտեսում կարեւոր մի այլ պատճառ՝ գրադարանների անմխիթար վիճակը, դրանցում նորագույն գրականության պակասը:

Գրադարանների վիճակն անմխիթարության գագաթնակետին է հասել հատկապես գյուղերում: Եթե մայրաքաղաքի երիտասարդները, անձը հաստատող որեւէ փաստաթուղթ «գրավ» դնելով գրքի դիմաց, կարող են անհրաժեշտ գրականություն տուն տանել, պարապել ու մի քանի օր անց վերադարձնել, ապա մարզերի ուսանող երիտասարդները այդ հնարավորությունից զրկված են թերեւս ոչ միայն իրենց բնակավայրում, այլեւ մայրաքաղաքի որոշ գրադարաններում եւս՝ Երեւանի բնակիչ չլինելու պատճառով:

Ապա փորձիր գնալ որեւէ գյուղի գրադարան: Նախ նշեմ, որ գոնե ինձ հայտնի գյուղական ոչ մի գրադարան ժամանակացույցով չի աշխատում (եթե աշխատում է, դա արդեն մեծ երջանկություն է, բայց դրանց մասին քիչ հետո): Չգիտես՝ երբ գնաս, որ այնտեղ մարդ լինի, դու էլ գիրք վերցնես, եթե իհարկե գտնես քո փնտրածը: Սա լավագույն դեպքում:

Գյուղեր էլ կան, որոնց գրադարանների դռների ապակիներից այն կողմ ոչինչ չի երեւում. ժամանակի փոշին փորձել է թաքցնել ներսի հարստությունը, ու եթե մի հրաշքով դուռը բացվի, ու ներս մտնես՝ գրքերի փոխարեն փոշու կույտեր կտեսնես: Բայց բավական է հոգատար վերաբերմունք, ու այդ անպետք փոշու տակից «ոսկի» դուրս կգա:

ԼԱԼԱ ՏԵՐ-ՂԱԶԱՐՅԱՆ

ՓԱՐԻԶ

Հասմիկ Տեր-Կարապետյանի ելույթը Փարիզում

Երեւանցի դերասանուհի Հասմիկ Տեր-Կարապետյանն օրերս իր փարիզյան ուղեւորության ժամանակ հանդես է եկել «Սուրբ Մեսրոպ» մշակութային կենտրոնի համերգասրահում: «Լեզվից առավել» հանդեսի մեկնաբանը ֆրանսիացի հանդիսականի համար հայտնություն դարձած հայ դերասանուհուն բնութագրում է «բացառիկ» բառով եւ անվանում «Երեւանյան Սառա Բեռնար»:

Ընդգծվում է, որ հապճեպորեն կազմակերպված երեկույթից առաջ փարիզցի թատերասերներին հայտնի էր միայն, որ տվյալ դերասանուհին բարեհամբույր, փոքր-ինչ սեթեւեթ անձնավորություն է, որը թիկնոցը կրում է գրեթե բեմական ձեւով: Բայց բեմի վրա Հասմիկ Տեր-Կարապետյանի առաջին իսկ խոսքերից դահլիճը զմայլվեց: Վիլյամ Սարոյանի պատմվածքներից մեկը կամ թույն խմող ռոմանտիկ սիրահարին ներկայացնելիս դերասանուհին իր շարժումներով, արտաբերմամբ ու ձայնով հմայում էր հանդիսականին:

Հասմիկ Տեր-Կարապետյանի համար մատչելի են ինչպես նուրբ հեգնանքը, այնպես էլ մռայլ ողբերգականությունը: Նրան կարելի է ունկնդրել ժամերով: Հիշյալ հանդեսի մեկնաբանն առանձնացնում է երբեմնի բազմազգ Կոստանդնուպոլսի հայ դերասանուհիներից մեկի ողբերգական կերպարը: Նա բեմ բարձրացած առաջին կանանցից մեկն էր եւ անհասանելիորեն սիրահարված էր մի թուրք դերասանի: Ամեն անգամ բեմի վրա «Կամելիազարդ տիկնոջ» հերոսուհու ողբերգական մահն արցունքներ էր հոսեցնում հանդիսականների աչքերից: Պատմում են, որ պոլսեցի դերասանուհու մահից հետո ամբողջ քաղաքը լալիս էր: Հուղարկավորության ժամանակ թուրքերը հրապարակավ սգում էին հայ կնոջը:

Պ. Ռ.

Վաչէ Պարտիզունիի 90 ամեակը

Մայիսի 14-ը յիշատակելի օր մըն էր Խ. Աբովեանի անուան մանկավարժական համալսարանի «Սփիւռք» գիտաուսումնական կեդրոնի համար: Վերջինիս սրահին մէջ տեղի ունեցաւ յոբելեանական յուշասոն՝ նուիրուած համալսարանի մայրենի լեզուի եւ գրականութեան բաժնի անուանի հիմնադիր դասախօսներէն, գրականագէտ Վաչէ Պարտիզունիի ծննդեան 90 ամեակին:

Միջոցառման ընթացքին ձեռքս անցաւ գրքոյկ, որը տպագրուած էր համալսարանի բանասէր դասախօսներու շնորհիւ՝ «Խօսք գնահատանքի եւ թանկ յիշողութեան» խորագրով, որուն մէջ ընդգրկուած էին իրենց՝ սաներուն յիշողութիւնները յոբելեարի անձին եւ արդիւնաւէտ կեանքին մասին, որոնք կը մարմնաւորէին յատկապէս մանկավարժի՝ ասպարէզին նուիրուածութիւնը, հմուտ գիտնականը՝ Տէրեանագէտը, Մուրացանագէտը, զուարթ հիւմորի տէր անձնաւորութիւնը:

Ամբողջ մէկ ու կէս ժամուան ընթացքին հնչեցին տպաւորիչ եւ նուիրական խօսքեր յոբելեարին սաներուն ու գործընկերներուն կողմէ՝ յանձինս դոկտ. պրոֆ.-ներ Սուրէն Դանիէլեանի, Մարտին Գիլաւեանի, Ասագ Խաչատրեանի, Լալիկ Խաչատրեանի, Ալիդա Դոլուխանեանի, Էդուարդ Մկրտչեանի եւ դոցենտներ Եուրի Դաւթեանի, Եուրի Յովհաննիսեանի, Դմիտրի Նազարեանի, որոնք արտայայտեցին իրենց երախտագիտութիւնը յոբելեարին տարած նուիրական եւ հոգատար աշխատանքին:

Վ. Պարտիզունիի դուստրը՝ դոկտ. պրոֆ. Ռուզան Թադեւոսեան, իր կարգին շնորհակալական խօսքերով արտայայտուեցաւ հանդիսութեան կազմակերպիչներուն մասին, որոնք վառ պահեցին իր հօր յիշատակը:

ԱՒԵՏԻՍ ՏԻԳՐԱՆ
«Սփիւռք» գիտաուսումնական կեդրոն

Երաժշտական դպրոցների մրցույթ-փառատոն

Այս տարի լրանում է Ալեքսանդր Սպենդիարյանի անվան երաժշտական մասնագիտական դպրոցի հիմնադրման 75-ամյակը: Այդ առիթով դպրոցը կազմակերպում է մրցույթ-փառատոն, որի առանձնահատկությունը դպրոցի տնօրեն Սամվել Սահակյանի կարծիքով այն է, որ փառատոնին մասնակցելու են բոլոր երաժշտական գործիքները ներկայացնող մասնակիցներ:

Փառատոնը կմեկնարկի վաղը Սունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական թատրոնում եւ կտեւի 10 օր: Այս մասին Մամուլի ազգային ակումբում երեկ հայտնեց Սպենդիարյանի անվան երաժշտական դպրոցի տնօրեն Սամվել Սահակյանը: «Ներկայացվել է մասնակցության 452 հայտ, նման բան չի եղել, սա կարծես համաժողովրդական շարժում լինի, որին մասնակցում են Հայաստանի գրեթե բոլոր երաժշտական դպրոցները», ասաց տնօրենը եւ ապա հավելեց, որ մրցույթ-փառատոնին կարող էին շատերը մասնակցել, եթե չլիներ մայրաքաղաքից գալու դժվարությունը:

17 հոգուց բաղկացած մրցույթ-փառատոնի հանձնախմբի պատվավոր նախագահը կլինի Էդվարդ Միրզոյանը, իսկ գործող նախագահը՝ Սամվել Սահակյանը: Տնօրենի կարծիքով հանձնախումբը կազմելիս ամենահետաքրքրականն այն է, որ իրենք ընդգրկել են երիտասարդների, նաեւ Սպենդիարյանի անվան երաժշտական դպրոցի շրջանավարտների, որոնք այժմ ուսանում են կոնսերվատորիայում:

Սպենդիարյանի անվան երաժշտական դպրոցի տնօրենը ցավ հայտնեց, որ Կրթության օրենքում երաժշտական դպրոցները համակարգվում են որպես արտադպրոցական խմբակ: «Ես կարծում եմ, որ մեր տեղն ու դերը պետք է փոխվի, երաժշտական դպրոցները գոնե պետք է համարվեն նախնական մասնագիտական կրթօջախներ», նշեց պրն Սահակյանը: Նրա պնդմամբ երաժշտական դպրոցները պետական հովանավորության կարիք ունեն: «Եթե հանրակրթական դպրոցներում բարձրացնեն աշխատավարձը, մենք չենք կարող բարձրացնել մերը (պետական հովանավորության տակ չգտնվելու պատճառով), կստացվի ունենք երկու տիպի ուսուցիչներ՝ ցածր եւ բարձր աշխատավարձ ստացող», նշեց Սամվել Սահակյանը:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

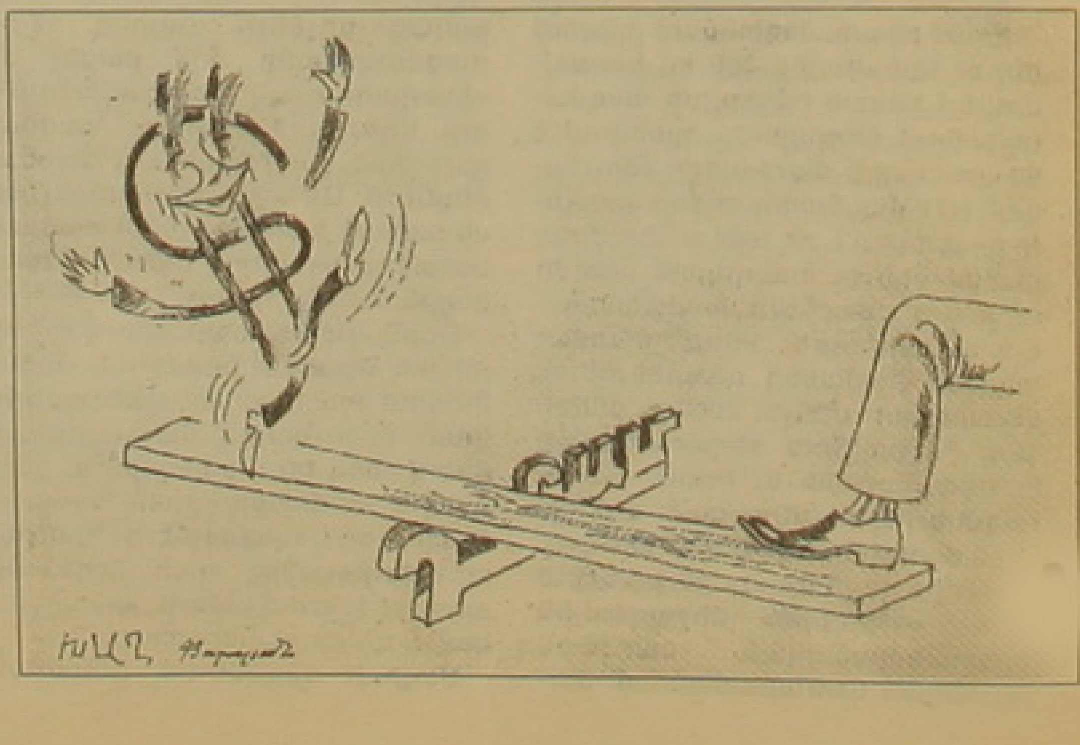

Մրցանակներ լավագույններին

Ռոջեր Ֆեդերերն ու Կելի Հոլմսը տարվա լավագույն մարզիկներ

Պորտուգալական Էստորիլ քաղաքի խաղատանը տեղի ունեցավ համաշխարհային մարզական ակադեմիայի սահմանած մրցանակների հանձնման հանդիսավոր արարողությունը: Այդ մրցանակաբաշխությունն անցկացվում է 1999 թ.: Ժյուրին կազմում են համաշխարհային սպորտի նախկին «աստղեր» Մայքլ Ջորդանը, Ջոն Մաքինրոյը, Էմերսոն Ֆիտիպալդին եւ Սերգեյ Բուբկան: Ամեն տարի տարբեր անվանակարգերում մրցանակներ են հանձնվում առավել աչքի ընկած մարզիկ-մարզուհիներին: Լավագույնները որոշվում են աշխարհի 73 երկրների 700 լրագրողների հարցման արդյունքներով: Ավանդույթի համաձայն, պարգեւատրման արարողությունը տեղի է ունենում Էստորիլում:

Ռոջեր Ֆեդերերը մրցանակով:

Մրցանակաբաշխությանը պատվավոր հյուրերի թվում ներկա էին հոլիվուդյան հանրահայտ աստղեր Ջեկի Չանը, Թերի Հետչերը, Ջոլի Ռիչարդսոնը, Մորգան Ֆրիմենը եւ Գաբրիել Բեռնը, ինչպես նաեւ Իսպանիայի թագավոր Խուան Կառլոսը, արքայադուստր Ելենան իր ամուսնու հետ, Պորտուգալիայի նախագահի տիկինը: Մարզաշխարհը ներկայացնում էին ֆուտբոլի Անգլիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Սվեն Գորան Էրիկսոնը, «Ֆորմուլա-1» դասի նախկին ավտոմրցարշավորդներ ֆրանսիացի Ժան Ալեզին ու ֆինն Միկա Հակինենը, Մադրիդի «Ռեալի» կիսապաշտպան Դեյվիդ Բեքհեմը եւ «Չելսիի» մարզիչ Ժոզե Մոուրինյոն:

Հարցման արդյունքներով 2004 թ. լավագույն մարզիկ է ճանաչվել թենիսիստների դասակարգման առաջատար, շվեյցարացի Ռոջեր Ֆեդերերը: Նրա գլխավոր մրցակիցներն էին հեծանվորդ Լենս Արմսթրոնգը, թեթեւատլետ Հիշամ էլ Գերուժը, լողորդ Մայքլ Ֆելպսը եւ «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի աշխարհի յոթակի չեմպիոն Միխայիլ Շումախերը:

Լավագույն մարզուհու համար սահմանված մրցանակը հանձնվեց 800 եւ 1500 մ վազքում Աթենքի օլիմպիադայի կրկնակի չեմպիոնուհի, 35-ամյա բրիտանացի թեթեւատլետուհի Կելի Հոլմսին: Մրցանակի համար պայքարում նա գերազանցեց ձողացատկորդ Ելենա Իսինբաեւային, թենիսիստուհի Մարիա Շարապովային, շվեդ թեթեւատլետուհի Կարոլինա Կլուֆտին եւ իր հայրենակցուհի Անիկա Սորենստամին (գոլֆ):

Տարվա հայտնություն է ճանաչվել Աթենքի օլիմպիադայի չեմպիոն Լի Սյանը, որը հաղթել էր 110 մ արգելավազքում: Ընդ որում, նա չին առաջին թեթեւատլետն է, որին հաջողվել է դառնալ օլիմպիական չեմպիոն: Տարվա լավագույն թիմ է ճանաչվել ֆուտբոլի Հունաստանի հավաքականը, որը Պորտուգալիայում նվաճել էր Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը: «Մարզական ոգի» մրցանակը հանձնվեց «Բոստոն Ռեդ Սոքս» բեյսբոլի թիմին, որն իր 86-ամյա պատմության ընթացքում առաջին անգամ նվաճեց չեմպիոնի տիտղոսը: Մարզական հարուստ կենսագրության համար հատուկ մրցանակի է արժանացել բռնցքամարտի լեգենդար մարզիչ Ջերի Ստորին: Լավագույն հաշմանդամ մարզուհու մրցանակը հանձնվել է կանադուհի Շանտալ Պետիկլերին, որն Աթենքում նվաճել էր 5 ոսկե մեդալ:

6-րդ տեղի համար պայքարը սրվում է

Ինչպես հայտնի է, ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունն անցկացվում է երկու փուլով: Առաջին փուլում թիմերը պայքարում են լավագույն վեցնյակում տեղ զբաղեցնելու համար, որը նրանց հնարավորություն է ընձեռում շարունակելու մրցավեճը մրցանակային տեղերի համար: Արդեն մեկնարկից ուրվագծվել են այն 5 ակումբները, որոնք ի վերջո իրենց հաստատուն տեղը կունենան լավագույն վեցյակում: Իսկ ահա թափուր մնացած 6-րդ տեղի համար պայքարում են մյուս 4 թիմերը:

Հերթական տուրն էլ ավելի սրեց մրցակցությունը 6-րդ տեղի համար: Այս առումով կարեւոր նշանակություն ունեին երեկ կայացած երկու հանդիպումների արդյունքները: «Էսթեղլալ-Կոտայքը» հյուրընկալել էր «Լեռնագործին»: Առաջին խաղակեսում կոտայքցիները բավական ակտիվ հարձակողական խաղ ցուցադրեցին, որի արդյունքում 25-րդ րոպեին Ղազար Ցուցբաշյանը բացեց հաշիվը: Սակայն ընդմիջումից հետո կոտայքցիներն իրենց գործն ավարտված համարելով, նահանջեցին սեփական կիսադաշտ՝ խաղային առավելությունը զիջելով մրցակցին: «Լեռնագործը», որի կազմում երկրորդ խաղակեսին իրենց ակտիվությամբ աչքի ընկան փոխարինման մտած սեւամորթ երկու ֆուտբոլիստները, վտանգավոր մի քանի պահ ստեղծեց Հարություն Աբրահամյանի դարպասին եւ նույնիսկ կարող էր շահել հանդիպումը: Այդ գրոհներից միայն մեկը գոլային ավարտ ունեցավ: 75-րդ րոպեին աչքի ընկավ «Լեռնագործի» լեգեոներ Թոմ Էկլուեովլուն: Իսկ խաղավարտից 3 րոպե առաջ «Լեռնագործին» կարող էր հաղթանակ պարգեւել Կարեն Նավոյանը, որը մեն-մենակ հայտնվելով Աբրահամյանի դիմաց, չկարողացավ գրավել դարպասը:

Գյումրիում «Շիրակի» եւ «Դինամո-Զենիթի» մրցավեճն աչքի ընկավ գոլերի առատությամբ: Գրանցվեց մարտական ոչ-ոքի՝ 3-3: Հետաքրքրականն այն է, որ առաջինը հաջողության էր հասնում «Շիրակը», այնուհետեւ դինամոյականները վերականգնում էին հավասարակշռությունը: Փաստորեն հյուրերին երեք անգամ խաղի ընթացքում հաջողվեց հավասարեցնել հաշիվը, ընդ որում վերջին գնդակը Նվեր Խաչատրյանը 81-րդ րոպեին խփեց 11 մետրանոց հարվածով: Ճիշտ է, նրա առաջին հարվածը դարպասապահը հետ մղեց, սակայն Նվերը երկրորդ հարվածով գրավեց դարպասը: Շիրակցիներից այդ խաղում գոլերի հեղինակներ դարձան Կարեն Խաչատրյանը, Վահան Մառանջյանն ու Հենրիկ Բատիկյանը: Իսկ դինամոյականներից աչքի ընկան Արամ Ավանեսյանն ու Նիկոլայ Աղասյանը:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	6	5	1	0	15-4	16
2. Բանանց	5	4	0	1	8-7	12
3. Միկա	5	3	1	1	7-4	10
4. Կիլիկիա	5	2	1	2	9-6	7
5. Էսթ.-Կոտայք	6	1	4	1	6-6	7
6. Դին.-Զենիթ	5	1	1	3	7-9	4
7. Շիրակ	5	1	1	3	8-12	4
8. Լեռնագործ	5	1	1	3	2-10	4
9. Լ. Արցախ	6	1	0	5	9-13	3

Ռմբարկուները

Էդգար Մանուչարյան «Փյունիկ»	5
Կարեն Խաչատրյան «Շիրակ»	4
Սարգիս Մովսիսյան «Կիլիկիա»	3
Նշան Էրզրումյան «Կիլիկիա»	3
Արտյոմ Ադամյան «Միկա»	3
Վահե Թադեւոսյան «Բանանց»	3

Ռոնալդոն «ՄԱԿ-ի բարի կամքի հատուկ դեսպան»

Բրազիլացի հանրահայտ ֆուտբոլիստ Ռոնալդոն որպես «ՄԱԿ-ի բարի կամքի հատուկ դեսպան» ժամանել էր Իսրայել եւ Պաղեստին: Ռամալլայում նա հանդիպել է Պաղեստինի ինքնավարության վարչապետ Ահմեդ Կուրեիի հետ: Հանրահայտ ֆուտբոլիստին ողջունելու էին եկել նրա ֆուտբոլային տաղանդի բազմահազար երկրպագուներ, որոնցից շատերին Ռոնալդոյի ստորագրությամբ գնդակներ էր բաժանել: Իսրայելում նա հյուրընկալվել է Պերեսի անվան կենտրոնում, որն իրականացնում է «Խաղաղության եւ ֆուտբոլի դպրոցներ» ծրագիրը: Դրանում ընդգրկված են պաղեստինցի եւ իսրայելցի 1200 երեխաներ, որոնք միասին ֆուտբոլ են պարապում, ինչը նպաստում է նրանց մերձեցմանն ու փոխըմբռնմանը: Ռոնալդոն Իսրայելի փոխվարչապետ, Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Շիմոն Պերեսի ուղեկցությամբ այցելել է մարզադաշտ, [illegible] հանդիպել է ֆուտբոլի դպրոցների 800 սաների հետ: Այստեղ էլ պաղեստինցի ֆուտբոլիստներն ու բազմահազար երկրպագուները ողջունել են իրենց կուռքին՝ ցանկանալով լուսանկարվել Ռոնալդոյի հետ, ինչը նրա անվտանգության ծառայության աշխատակիցներին քիչ անհանգստություն չի պատճառել: Ռոնալդոն ու Պերեսը հուշամեդալներ են հանձնել ֆուտբոլի դպրոցների առավել աչքի ընկած սաներին:

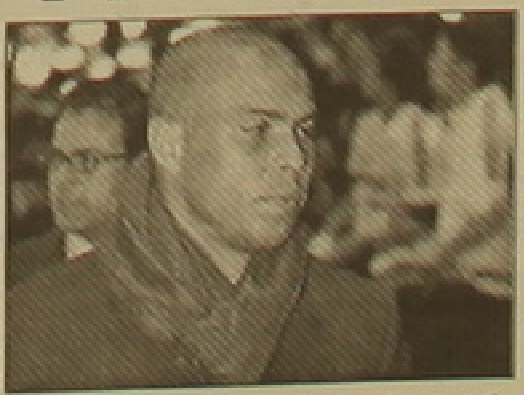

Իսրայելից մեկնելիս Ռոնալդոն նշել է, որ շատ հպարտ է «ՄԱԿ-ի բարի կամքի հատուկ դեսպանի» իր կարգավիճակով, ուրախ է երկու ժողովուրդների միջեւ խաղաղության եւ փոխըմբռնման հաստատման գործում իր համեստ ներդրման համար:

Հայաստանից մասնակիցների կազմը հայտնի է

Շախմատի Հայաստանի ֆեդերացիան հաստատել է ազգային հավաքականի կազմը, որը կմասնակցի հուլիսի 29-ից օգոստոսի 8-ը Գյոթեբորգում կայանալիք Եվրոպայի 15-րդ թիմային առաջնությանը: Հավաքականը գլխավորում է հայ գրոսմայստերներից ամենաբարձր վարկանիշ ունեցող Վլադիմիր Հակոբյանը (2703): Թիմում ընդգրկված են նաեւ միջազգային գրոսմայստերներ Լեւոն Արոնյանը (2693), Ռաֆայել Վահանյանը (2651), Սմբատ Լպուտյանը (2640) եւ հանրապետության նորընծա չեմպիոն Աշոտ Անաստասյանը (2574):

Հունիսի 17-ից հուլիսի 3-ը Վարշավայում կկայանա շախմատի Եվրոպայի անհատական առաջնությունը, որում Հայաստանը կներկայացնեն 9 շախմատիստներ՝ Լեւոն Արոնյանը, Սմբատ Լպուտյանը, Գաբրիել Սարգսյանը, Կարեն Ասրյանը, Տիգրան Պետրոսյանը, Արտաշես Մինասյանը, Աշոտ Անաստասյանը, Տիգրան Նալբանդյանն ու Լեւոն Բաբուջյանը:

ՇԱԽՄԱՏ

Արդյունավետ տուր

Շախմատի Հայաստանի կանանց բարձրագույն խմբի առաջնության 5-րդ տուրը բավական արդյունավետ էր: Կայացած 5 պարտիաներից 4-ն ավարտվեց մրցակիցներից մեկի հաղթանակով: Միակ ոչ-ոքին գրանցվեց առաջատարների՝ Լիլիթ Մկրտչյանի եւ Էլինա Դանիելյանի պարտիայում, որը տուրի կենտրոնական հանդիպումն էր: Լիլիթը մրցաշարում առաջին կես միավորը կորցրեց, սակայն շարունակում է 4,5 միավորով միանձնյա գլխավորել մրցաշարային աղյուսակը: Նրան կես միավորով է զիջում մեր ամենափորձառու շախմատիստուհի Էլինա Դանիելյանը:

Ինչպես երեւում է, նախորդ տուրում Մկրտչյանից կրած պարտությունը ծանր ազդեցություն էր թողել միջազգային վարպետ Նարինե Գասպարյանի վրա: 5-րդ տուրում էլ Նարինեն անհաջողության մատնվեց՝ զիջելով Սիրանուշ Անդրեասյանին, որը վաստակեց 3 միավոր ու հավասարվեց Գասպարյանին: Նույնքան միավոր ունի նաեւ Նունե Դարբինյանը, որը մրցաշարում անդրանիկ պարտությունը կրեց՝ զիջելով մինչ այդ 4 անընդմեջ պարտություն կրած Անի Ավանեսյանին: Վերջինս մրցաշարում անդրանիկ հաղթանակը տարավ:

Երեք անընդմեջ պարտություններից հետո իր երկրորդ հաղթանակը տոնեց միջազգային վարպետ Նելլի Աղինյանը՝ առավելության հասնելով Լուսինե Ալավերդյանի նկատմամբ: Առայժմ այնքան էլ հաջող չի խաղում միջազգային վարպետ Լիլիթ Գալոյանը, որը 5 հնարավորից վաստակել է 1,5 միավոր: Գալոյանն այս տուրում պարտվեց Աննա Հայրապետյանին:

Նահանջ մեկ հորիզոնականով

ՖԻՖԱ-ն հրապարակել է ազգային հավաքականների դասակարգման հերթական ցուցակը: Ապրիլի համեմատ Հայաստանի հավաքականը դասակարգման ցուցակում մեկ հորիզոնականով նահանջել է՝ զբաղեցնելով 121-րդ տեղը: Իսկ ահա մեր հավաքականի վարկանիշը (395) 11 միավորով նվազել է: Ընտրական մրցաշարում ՀՀ հավաքականի մրցակիցներից ամենաբարձր դիրքը գրավում է Չեխիայի ընտրանին՝ պահպանելով տեղը 2-րդ հորիզոնականում: Մեր ֆուտբոլիստների առաջիկա մրցակից մակեդոնացիները 96-րդ տեղում են: Նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների հավաքականներից ամենաբարձր վարկանիշն ունեն ռուսները (653, 30-րդ տեղ):

Դասակարգման ցուցակի լավագույն տասնյակն այսպիսի տեսք ունի.

1. Բրազիլիա	831
2. Չեխիա	784
3. Արգենտինա	778
4. Ֆրանսիա	769
5. Հոլանդիա	759
6. Անգլիա	754
7. Մեքսիկա	753
8. Իսպանիա	752
9. Պորտուգալիա	740
10. Իտալիա	734

Ս. Մովսիսյանը կմասնակցի Բոսնիայի մրցաշարին

Բոսնիայի Սարաեւո քաղաքում մեկնարկում է շախմատի ավանդական միջազգային 35-րդ մրցաշարը, որի 10 մասնակիցների թվում է Սլովակիայում բնակվող մեր հայրենակից Սերգեյ Մովսիսյանը (2628): Մրցաշարը բավական ուժեղ կազմ ունի: Բավական է նշել, որ մասնակիցներից երկուսը 2700 եւ ավելի բարձր վարկանիշ ունեն: Այդ շախմատիստներն են Ալեքսեյ Շիրովը (2714) եւ Վիկտոր Բոլոգանը (2700): Մրցաշարին մասնակցում են նաեւ Անդրեյ Վոլոկիտինը (2679), Իվան Սոկոլովը (2662), Պավել Էլյանովը (2641), Արտյոմ Տիմոֆեեւը (2622), Զդենկո Կոժուլը (2591), Բորկի Պրեդոեւիչը (2549) եւ Էմիր Դիզդարեւիչը (2521):

Նշենք, որ Սարաեւոյի շախմատի մրցաշարն անցկացվում է 1957 թ.: Տարբեր տարիների մրցաշարի հաղթողներ են դարձել ճանաչված գրոսմայստերներ Սվետոզար Գլիգորիչը, Լայոշ Պորտիշը, Լեւ Պոլուգաեւսկին, Միխայիլ Տալը, Վիկտոր Կորչնոյը: 1985 թ. մրցաշարում հաղթող է ճանաչվել Սմբատ Լպուտյանը՝ 15 հնարավորից վաստակելով 10,5 միավոր: 2002 թ. ուժեղագույն է ճանաչվել Սերգեյ Մովսիսյանը՝ 6 միավոր 9 հնարավորից: Երկու անգամ՝ 1999-2000 թթ. Սարաեւոյում հաղթել է Գարի Կասպարովը: Անցյալ տարի լավագույն արդյունքի է հասել Ալեքսեյ Շիրովը (7,5 միավոր 9 հնարավորից):

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-05/29 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **Հայաստանի սողանքների վերաբերյալ տեղեկատվական ամփոփաթերթի պատրաստման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 800 ՀՀ դրամ փոխանցել, Միջինվեստբանկ «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ի Հ/Հ 175004670790 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25 Հ. Սարգսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի հունիսի 2-ը, ժամը 14.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-05/28 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **Տավուշի մարզի համայնքների սողանքային տարածքներում բնակելի տների տեխնիկական վիճակի** հետազոտման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 800 ՀՀ դրամ փոխանցել, Միջինվեստբանկ «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ի Հ/Հ 175004670790 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25 Հ. Սարգսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի հունիսի 2-ը, ժամը 12.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՃՁԲ-05/26 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Նուբարաշենի գերեզմանոց, շրջանցիկ ավտոճանապարհ»** հետազոտության աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 800 ՀՀ դրամ փոխանցել, Միջինվեստբանկ «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ի Հ/Հ 175004670790 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25 Հ. Սարգսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի հունիսի 2-ը, ժամը 10.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՃՁԲ-05/27 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Կապան քաղաքի Արփիկ թաղամասի» եւ «Կապան քաղաքի Ա. Հարությունյան փողոցի» սողանքային տեղամասերում** հետազոտական աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 800 ՀՀ դրամ փոխանցել, Միջինվեստբանկ «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ի Հ/Հ 175004670790 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25 Հ. Սարգսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի հունիսի 2-ը, ժամը 11.00-ն:

ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստում

Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշումներով արժութային օրենսդրության պահանջների խախտումների համար ուժը կորցրած են ճանաչվել հետեւյալ փոխանակման կետերի արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու լիցենզիաները. «Արտակ Շահիջանյան» (լիցենզիա թիվ 571), «Հայկ Մովսիսյան» (լիցենզիա թիվ 580), «Տիգրան Բոզոյանյան» (լիցենզիա թիվ 375), «Ավետիս Եփրեմյան» (լիցենզիա թիվ 416), «Սոլիտակ Լավանդա» ՍՊԸ (լիցենզիա թիվ 622), «Սասուն Նազարյան» (լիցենզիա թիվ 570), «Ռազմիկ Հայրապետյան» (լիցենզիա թիվ 338), «Էդուարդ Սանամյան» (լիցենզիա թիվ 574), «Հայրապետ Պետրոսյան» (լիցենզիա թիվ 554), «Սոֆյա Բաղդասարյան» (լիցենզիա թիվ 579), «Արթուր Ստեփանյան» (լիցենզիա թիվ 394), «Կամո եւ եղբայրներ» ՍՊԸ (լիցենզիա թիվ 603), «Յունայթեդ Ինվեստ» ՍՊԸ (լիցենզիա թիվ 434), «Գրիշա Մկրտչյան» (լիցենզիա թիվ 419), «Հովհաննես Վարդանյան» (լիցենզիա թիվ 341), «Ինեկոբ-րոտ» ՍՊԸ (լիցենզիա թիվ 581), «Անահիտ Արզումանյան» (լիցենզիա թիվ 577):

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ԿԲ-ն տեղեկացնում է

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի մայիսի 16-ի որոշմամբ գրանցվել է «Յունիբանկ» ՓԲԸ «Եղեգնաձոր» մասնաճյուղը՝ ք. Եղեգնաձոր, Նարեկացի 1/1 հասցեով:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ADVERTISEMENT

PA Government Services Inc. is implementing a three-year USAID funded Program for Institutional and Regulatory Strengthening in Armenia. The project aims to develop (a) more effective legislative and regulatory framework, and (b) more effective and transparent water management institutions in Armenia.

PA Government Services Inc. is seeking candidates for the full-time position of water resources economist.

Main responsibilities will include:

- Experience in water resources economics is helpful, but not essential;
- Ability to perform calculations related to preparing cost estimates, and making forecasts of costs associated with programs in the water sector;
- Financial analysis of institutional operations (budgeting, costing, sourcing of funding, etc.);
- Assessment of tariffs, licenses, and fees related to water systems operations;
- Evaluation of tax-based revenue sources;
- Developing models of organizational structure, estimating costs of operation and maintenance of organizations, costing of functional activities of organizations, budgeting and forecasting of organizational needs;
- Preparing and presenting forecasts of costs;
- Assist in finalizing and implementation of the proposed water use permitting guidelines and water resources fee strategy;
- Assist in training and other institutional strengthening activities in Yerevan and in the river basins regarding water use permitting, inter-agency cooperation, and other themes,
- Active and lively team worker, prepared to bring innovative thinking to assignment, and
- Ability to travel around country and to interact and communicate effectively with government agencies in Yerevan and throughout Armenia will be necessary;

Required qualifications:

- Higher University degree
- Professional knowledge and extensive working experience in the corresponding field
- Strong knowledge of the Armenian Water Code
- Previous experience in USAID projects or development work is an asset
- Strong teamwork and communication skills
- Fluency in English is highly desirable (both verbal and written)
- Facility with use of computer programs, Microsoft Office (WORD, EXCEL, etc.) and communication systems

Starting Date:

The tentative starting date is May 25, 2005.

Application Procedures:

Interested applicants should send a resume to Ms. Lilit Harutyunyan Lilit.Harutyunyan@paconsulting.am with copy to Vahagn Tonoyan Vahagn.Tonoyan@paconsulting.am by COB May 11, 2005. Only shortlisted candidates will be contacted. No phone inquires, please.

Հայտարարություն

Երեւանի քաղաքապետարանի **«Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մետրոպոլիտեն» ՓԲԸ-ն**, որը գտնվում է Մ. Բաղրամյան պող. թիվ 76 հասցեում, մետրոպոլիտենի վագոնների մեխանիկական հանգույցների առանձին դետալների վերականգնման-վերանորոգման աշխատանքների, մասնավորապես.

ռեդուկտորի կախոցի գլուխ
ռեդուկտորի կցորդիչի բռնժանի
ՇՕ-40 առանցքակալի լիսեռիկներ (մեծ եւ փոքր)
տալերու կատարման համար, մասնագիտացված կազմակերպություններին հրավիրում է մրցակցային բանակցությունների:

Մրցույթի հրավեր ստանալու համար մինչեւ սույն հայտարարությունը հրատարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ օրվա ժամը 18:00-ն անհրաժեշտ է դիմել պատվիրատուին:

Մրցույթի հրավեր ստանալու համար կանխիկ դրամի ձեւով պահանջվում է պատճենահանման վճար՝ 750 ՀՀ դրամ:

Մասնակիցները պետք է պատվիրատուին ներկայացնեն մրցույթի հրավերով նախատեսված փաստաթղթերը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել **27-48-12, 27-74-37** հեռախոսահամարներով:

Հայտարարություն

Վասպուրական հայրենակցական միությունը 2005 թվականի ամռան ամիսներին կազմակերպելու է ուխտագնացություն Արեւմտյան Հայաստան հետեւյալ երթուղով՝ Էրզրում-Մուշ-Վան-Բայազետ-Իգդիր-Կարս-Անի...

Վանում գտնվելու օրերին նախատեսված են այցելություններ Վանի թանգարան, Վանի բերդ, Արտամետ, Վարագավանք, ինչպես նաեւ՝ Աղթամար կղզի:

Մանրամասնությունների համար դիմել մինչեւ 2005 թվականի հունիսի 10-ը, ամեն օր (բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից), ժամը 12:00-14:00 հետեւյալ հեռախոսահամարով՝ 52-95-83, ինչպես նաեւ էլեկտրոնային փոստով՝ vaspurakan-union@mail.ru

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀՐ. ՂԱՓԼԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

Մայիսի 29-ին, հունիսի 4-ին, 11-ին, 25-ին

Նոր ներկայացում

ՊԵՐՃ ԶԵՅԹՈՒՆՑՅԱՆ
«ԿՄՆԱ ԱՌ, ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴ»
(Տրագիկոմեդիա երկու գործողությամբ)

Բեմադրության հեղինակ եւ բեմադրիչ՝
ԱՐՄԵՆ ԽԱՆԴԻԿՅԱՆ
Նկարիչ՝ ԿԱՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
Ներկայացման հովանավոր՝
ՀՀ վարչապետ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ
Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար՝
ՀՀ ժողովրդական արտիստ ԱՐՄԵՆ ԽԱՆԴԻԿՅԱՆ

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, ծանուցվում է **ՀՀ Արագածոտնի մարզի Լեռնարոտ համայնքի խմելու-տնտեսական եւ ոռոգման նպատակներով «Չամուլու»** եւ Անանուն աղբյուրներից 30,0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. մայիսի 23-ին, ժամը 16.00-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, ծանուցվում է **ՀՀ Արագածոտնի մարզի Վ. Ագարակ համայնքի բնակիչ Լենդրուշ Տոնոյանի համայնքի վարձակալած տարածքում գտնվող «Քոռի աղբյուրներ» կոչվող աղբյուրից, ձկնաբուծության նպատակով** 10,0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. մայիսի 23-ին, ժամը 16.00-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, ծանուցվում է **ՀՀ Արմավիրի մարզի Գրիբոյեդով համայնքի խմելու-տնտեսական եւ տնամերձերի** ոռոգման նպատակներով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսից 73,3 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. մայիսի 24-ին, ժամը 16.00-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, ծանուցվում է **ՀՀ Արարատի մարզի Սայաթ-Նովա գյուղի բնակիչ Արմեն Ճաղարյանի**՝ ձկնաբուծության նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 107,0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. մայիսի 25-ին, ժամը 16.00-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, ծանուցվում է **ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Ծովագյուղ եւ Ծակքար համայնքի ջրարբիացման նպատակով «Բողբող»** կոչվող աղբյուրից 18,2 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. մայիսի 24-ին, ժամը 16.00-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, ծանուցվում է **ՀՀ Լոռու մարզի Գեղասար համայնքի վարձակալած տարածքում գտնվող «Մեծ Գետ»** կոչվող աղբյուրից, խմելու-տնտեսական նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 3,9 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. մայիսի 25-ին, ժամը 16.00-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 18. 05. 2005 Գինը՝ 100 դրամ